ORVOSKARI HIRMONDÓ

Pécs, 2005. április

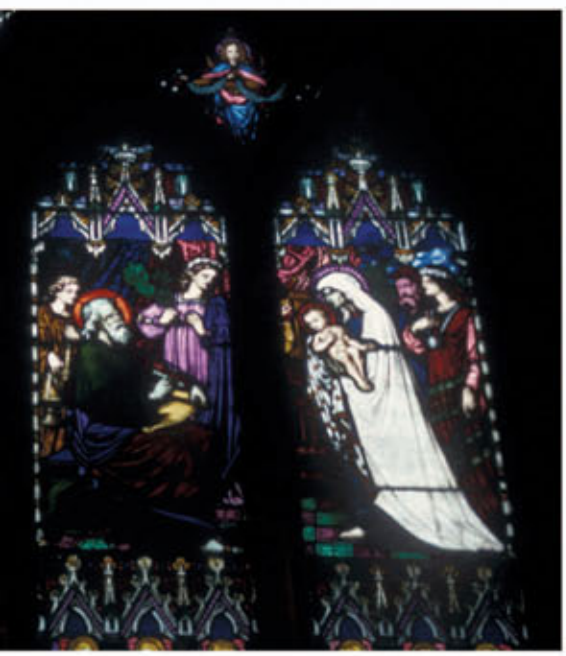

TARTALOM

Március 15-ről, 2005-ben
Nagy Imre

Díszdoktoravatás

Az ÁOK Tanácsának ülése

Klinikaigazgatói értekezlet

A Doktori Tanács és az Angol Program Bizottság ülése

Az év kiemelkedő szellemi alkotása pályázat apropóján *(Seress László)*

Felvételi eredmények

Néhány gondolat a XXVII. OTDK Orvostudományi Szekciójáról *(Decsi Tamás)*

Medikus Kupa

Két év az Onkoterápiás Intézetben *(Ésik Olga)*

A PAB közgyűléséről

RÖVIDEN: Pilaszanovich Imre vendégprofesszori előadás, Fiatal gyermekorvosok találkozója, Etika továbbképzés orvosoknak

Könyvismertetők

Minőségbiztosítás

A szakszervezet közleményei

■

Intézeti, klinikai hírek

■

Pályázatok

■

Tudományos közlemények

■

Sajtószemle

Az alábbiakban a Pécsi Tudományegyetem ünnepi megemlékezéssel egybekötött, díszdoktoravató szenátusi üléséről közlünk összeállítást. Az ünnepi beszédet *Nagy Imre dr.,* a PTE Klasszikus Irodalomtörténeti és Összehasonlító Irodalomtudományi Tanszékének egyetemi tanára mondta.

Nagy Imre

Március 15-ről, 2005-ben

Nem vagyok történész, ezért nem kívánom e „nagy nap" históriai tényeit felidézni. És mivel úgy gondolom, nincsenek értelmezés nélküli tények, a szövegeket vallató irodalmár módszerét választom. Annál is bátrabban teszem ezt, mert azok, akik e nap főszereplői, sőt, hősei voltak, mint Petőfi és Jókai, egyben tetteik krónikásai is. Hogy mit cselekedtek akkor, s hogyan, miért, azt jórészt tőlük maguktól tudjuk. Kettős akciót hajtottak végre: a cselekvését és a tettek megírásáét. Petőfi naplójának lapjain szinte egyidejű e kettő. Jókainál az írás utólagos aktus, ami megfelel a regény műfaji természetének is.

Ha elolvassuk Jókai önéletrajzi motívumokat felhasználó regényének, *A tengerszemű hölgy*-nek az 1848-i március idusáról szóló fejezetét, azt látjuk, hogy az emlékezés fényei az érzelmek hullámaira vetülnek. A fejezet címe is – *Az a nő, aki együtt jön velem* – vallomásszerű. Ám e finoman temperált hangulathoz önironikus humor társul. Amikor az író elmondja, hogy azon a forró atmoszférájú estén, a Nemzeti Színházban, a nap ifjú hőseit ünneplő közönség előtt Laborfalvi Róza Gertrudis jelmezében az ő, Jókai mellére kokárdát tűzött, egy máig használatos szimbólum, „a háromszínű szalagcsillag" keletkezésének pillanatát örökítve meg, feltörő meghatottságát nevezetes elszólásának felelevenítésével ellenpontozza. A börtönéből kiszabadított Táncsicsot köszönteni kívánó publikumhoz imigyen fordult, kérve, hagyják őt inkább családi körben: „Engedjétek a szegény vak embernek a viszontlátás örömeit élvezni."

Ez a kedves felszikrázása a kedélynek a kiegyezés utáni korban csiholódik. (*A tengerszemű hölgy* először 1888-ban jelent meg.) Ám a két évtizeddel korábban keletkezett *Szerelem bolondjai*-ban – a szöveg szerint 1861-ben – egy más miliőjű korban, Harter Elemér így fejezte be a 48-as honvédek emlékét megidéző beszédét: „Eljöttünk hozzátok megmondani, hogy még nincs itt a feltámadás napja. Alhattok békével. Addig is elhoztuk nektek ezt a zászlót, mely nektek egy életbe került; nekünk pedig került hét forint huszonöt krajcárba, nyelestől. S most nem tudjuk hova tenni." Harter Elemér egy hősi, de bukott ügy mártírjaira emlékezett. A túlélők zavarával.

Mi se szakítsuk ki Március 15-ét az idő folyamatából. Ez a nap hősdráma, de csak az első felvonás. A másodikban dicső csaták fegyverzaja. A harmadik azonban: a nevére rácáfoló Világos. Vasvári Pált a Gyalui-havasokban felkoncolták már a román lázadók, Petőfi véres holtteste valahol egy tömegsírba dobva (utolsó verse fölé ezt írta: *Szörnyű idő*), az aradi vértanúk likvidálva, a kivégzett miniszterelnök eltemetve. Széchenyi a döblingi elmegyógyintézetben viaskodik kísérteteivel. Vajon, ha a mi fiaink, akik március 15-én korán reggel, még lámpavilágnál, összejöttek Jókai lakásán tanácskozni, mindezt előre látják, ugyanúgy döntenek-e? Ha sejtik, hogy nemcsak Isaszeg, Pákozd és a branyiszkói roham következik, de Arad, Segesvár és Világos is? Igen, valószínűleg ugyanúgy. Hiszen megírták, megírta: „Ott essem el én, a harc mezején..."

Miért említem a márciusi forradalom emléknapján e szomorú eseményeket? Azért, mert éppen ezekre gondolva ismerhetjük fel Március 15-e nagyságát. Nemcsak azért, mert a hősök és vértanúk tiszteletet ébresztenek szívünkben. Ez a nap arra a vigasztaló tényre is emlékeztethet bennünket, hogy az egykori győztes hatalmak ma már nem létez-

PTE ORVOSKARI HÍRMONDÓ

Felelős szerkesztő Rőth Erzsébet, Barthó Loránd
■
Tördelőszerkesztő: Babarciné Stettner Lenke.
A szerkesztőség címe: PTE Általános Orvostudományi Kar, Sajtóiroda, 7624 Pécs, Szigeti út 12.
Tel.: 536-116, 536-000/1214.Fax: 536-115. E-mail: hirmondo@aok.pte.hu ■ HU ISSN 1586-1031
■
Elektronikus publikáció: Somoskeöy Szabolcs ■ www.aok.pte.hu/hirmondo ■ HU ISSN 1586-1295
Nyomtatta a PTE ÁOK Nyomdája. Vezető: Ollmann Ágnes

Az Első borítón Barthó Loránd fényképei a mecseknádasdi kápolnáról, a hátsón Lázár Gyula Festett üvegablakok (lásd még a 49. oldalon)

nek, mi viszont itt vagyunk. Ahogy Ottlik Géza gyerekhősei is arra jutottak, ők a mohácsi vész emléknapján, hogy mivel az Ozmán Birodalom megszűnt fungálni, annak a napnak a „megünneplését" is kénytelenek vagyunk helyettük magunkra vállalni. És nincs Osztrák Császárság sem, és nincs... A sor folytatható lenne. Mintha a történelem bölcs szelleme a magyar közmondást kívánná igazolni: „Nem az a legény, aki üt, hanem aki kiállja."

De e márciusi ünnep valódi titka leginkább mégis abban a körülményben keresendő, hogy eszméi a bukás ellenére is tovább éltek, s – reméljük – élnek ma is: az ideák beépülnek a modern Magyarország szellemi építményébe. Miért győzött tehát mégis ez a forradalom? Mert vívmányai – a törvény előtti egyenlőség, a jobbágyfelszabadítás, a szabad sajtó, a szólásszabadság és a nemzeti függetlenség – modern és európai ideálok. Nem lehetett, s hitünk szerint soha nem is lehet elpusztítani ezeket. A márciusi ifjak ily módon nemcsak hazájukért, hanem Európáért is küzdöttek. Jól tudták ezt a progresszív értelmiség képviselői más országokban is. Bizonyítékul hadd idézzem Heinrich Heinét, aki *1849 októberében* című versében ezt írta:

„A német mellény szűk nekem,
ha nevét hallom a magyarnak,
morajló tenger a szívem,
és úgy érzem, hogy trombiták rivallnak."

Hát legyünk büszkék ma arra, hogy magyarok vagyunk!

Am Feiertag der Märzrevolution

Die Ereignisse niedergeschlagener Revolutionen und in Blut erstickter Freiheitskämpfe charakterisieren die ungarische Geschichte. Deshalb fällt ein tragischer Schatten auf unsere Nationalfeiern. Am 15. März 1848 haben zwar die bürgerlichen Ideen triumphiert, vor allem infolge der Entschlossenheit der begeisterten jungen Literaten, der Märzjugend, die später auch in den Schlachten des Freiheitskampfes vorne kämpften, aber der Kampf unterlag nach anderthalb Jahren der kaiserlichen und zaristischen Übermacht gegenüber. In der Schlacht bei Segesvár ist sogar unser große Dichter Sándor Petőfi, der Verkünder der Märzideen, Verfasser des Gedichts *Nemzeti dal*, der seinem letzten Vers den Titel *Szörnyű idő* gegeben hat, den Heldentod gestorben.

Warum erwähne ich am Gedenktag der Märzrevolution diese traurigen Ereignisse? Eben deswegen, weil wir die Größe dieses Tages nur dann erkennen können, wenn wir an diese Ereignisse denken. Nicht nur, weil die Helden und Märtyrer in unserem Herz Ehrfurcht einflössen. Dieser Tag erinnert uns auch an die tröstende Tatsache, dass die ehemaligen Mächte, die uns besiegt haben, schon nicht mehr existieren, wir aber stehen weiterhin fest. Als ob der weise Geist der Geschichte die ungarische Redewendung beweisen würde: „Nicht derjenige ist stramm, der schlägt, sondern der die Schläge besteht."

Aber das wahre Geheimnis dieses Märztages ist viel eher, dass seine Ideen trotz des Sturzes weiterlebten und leben auch heute noch: die Ideen bauen sich in dem geistlichen Gebäude des modernen Ungarns ein. Warum hat also diese Revolution doch gesiegt? Weil ihre Errungenschaften – die Gleichheit vor dem Gesetz, die Bauernbefreiung, die freie Presse, die Redefreiheit und die nationale Unabhängigkeit – moderne und europäische Ideale sind. Man konnte und unserer Meinung nach kann sie auch niemals vernichten. Die Märzjugend kämpfte dementsprechend nicht nur für die Heimat, sondern auch für das ganze Europa.

Die Vertreter der progressiven Intelligenz wussten es wohl in Europa. Als Beweis möchte ich Heinrich Heine zitieren, der in seinem Gedicht *Im Oktober 1849* folgendes schrieb:

„Wenn ich den Namen Ungarn hör,
Wird mir das deutsche Wams zu enge,
Es braust darunter wie ein Meer,
Mir ist, als grüßten mich Trompetenklänge."

Also seien wir heute stolz darauf, dass wir Ungarn sind!

UnivPécs, 2005. március 22.

Díszdoktoravatás március idusán

Március 10-én a PTE dr. Halasy-Nagy József aulája adott otthont az ünnepi szenátusi üléssel egybekötött díszdoktoravatónak. A négy külföldi személyiség mellett számos magyar tudós, tanár és művész részesült kitüntetésben.

[...]

Az ünnepségen neves külföldi személyiségeknek adományoztak honoris causa doktori címet, jelképezve kötődésüket és fontos szerepüket egyetemünk életében. *Dr. Perhács János* a nyitrai Konstantin Egyetem pedagógiai tanszékének tanára. Hazájában a magyar nyelv ápolásában játszott fontos szerepet, rendszeresen részt vett a PTE TTK-FEEFI által szervezett nemzetközi szakmai tanácskozásokon. *Prof dr. Hans-Jörg Albrecht,* a freiburgi Büntetőjogi és Kriminalisztikai Intézet vezetője is ebben a kitüntetésben részesült, hiszen jelentős szerepet vállalt abban, hogy a pécsi egyetem jogi karán 1981-ben elindította a látens bűnözés okait és hátterét feltáró nemzetközi vizsgálatot. *Jane Goodall* neve pedig sokunk számára ismerősen csenghet, hiszen magával ragadó személyisége és világszerte ismert aktivista tevékenységének híre szélesebb körben eljutott a magyar közönséghez is. A bajorországi Würzburg-Schweinfurti Egyetem és a PTE Pollack Mihály Műszaki Kar között 1985-ben együttműködési megállapo-

dás született. *Dr. Heribert Weber* sokat tett e kapcsolatok kiszélesítésében, melynek keretében megindult a német nyelvű építészképzés, a kar oktatóinak és vendégprofesszorainak pedig megadatott a lehetőség, hogy hosszabb-rövidebb időt töltsenek a német egyetemen, mely sokat segít az itthoni oktatásban is.

A Pécsi Tudományegyetem Szenátusa örökös professzori címet adományozott *dr. Erdősy Emil* nyugalmazott egyetemi tanárnak.

A Pécsi Tudományegyetem Szenátusa decan emeritus címet és a Pécsi Tudományegyetem pecsétgyűrűjét adományozta *dr. Bársony János* főiskolai tanárnak a Pollack Mihály Műszaki Karon 2002. július 1.–2004. december 31. között végzett kimagasló kari vezetői tevékenységéért.

A Pécsi Tudományegyetem Szenátusa egyetemi magántanári címet adományozott *dr. Gerő Györgynek,* a Pest Megyei Flór Ferenc Kórház osztályvezető főorvosának; címzetes egyetemi tanári címet adományozott *dr. Nyiredy Szabolcsnak,* a Gyógynövény Kutató Intézet Rt. elnökigazgatójának; címzetes egyetemi docensi címet adományozott *dr. Katonáné dr. Pehr Erikának,* az Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium főosztályvezető-helyettesének; címzetes főiskolai docensi címet adományozott *dr. Grexa Erzsébetnek,* a Baranya Megyei Kórház osztályvezető főorvosának, *dr. Dénes Lászlónak,* a Mohácsi városi Kórház igazgató főorvosának, valamint *dr. Ruzsa Csabának,* a Baranya Megyei Kórház vezető főorvosának. A Pécsi Tudományegyetem Szenátusa öt évre tiszteletbeli tanári címet adományozott *dr. Peter Möhringer* úrnak, a Fachhochschule Würzburg-Schweinfurt professzorának.

A Pécsi Tudományegyetem Szenátusa mestertanári címet adományozott *dr. Katics Lászlónak,* a Természettudományi Kar Testnevelés- és Sporttudományi Intézet Sportági Elmélet és Módszertani Tanszék oktatójának.

A PTE Szenátusa habilitációt ítélt oda a pszichológia tudományok területén *Farkas Andrásnak,* az MTA Pszichológiai Intézete tudományos főmunkatársának; a földrajztudományok területén *Pál Ágnesnek,* a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kara tanárának; az állam- és jogtudományok területén *Kondorosi Ferencnek,* az Igazságügyi Minisztérium közigazgatási államtitkárának; a biológiai tudományok területén *Kovács J. Attilának,* a szombathelyi Berzsenyi Dániel Főiskola tanárának.

A PTE Szenátusa sikeres védésük alapján PhD-fokozatot ítélt oda az alábbi oktatóknak: az állam- és jogtudományok területén *Nochta Tibornak,* a PTE ÁJK adjunktusának; az orvostudományok területén *Boldizsár Ferencnek,* a PTE ÁOK tanársegédjének, *Szabó Istvánnak,* az ÁOK tanársegédjének, *Vermes Csabának,* az ÁOK klinikai orvosának, *Debreceni Balázsnak,* az ÁOK tanársegédjének, *Benedek Orsolyának,* az ÁOK tanársegédjének, *Lujber Lászlónak,* az ÁOK adjunktusának és *Szakál E. Dórának,* a Tamperei Egyetem kutatójának; az irodalomtudományok területén *Horváth Károlynak,* a PTE BTK tudományos munkatársának, valamint *M. Sándorfi Edinának,* a BTK adjunktusának; a kommunikáció-tudomány területén: *Béres Istvánnak,* a PTE BTK tudományos munkatársának, *B. Erdős Mártának,* a BTK adjunktusának és *Havasréti Józsefnek,* a BTK adjunktusának; a nyelvtudományos területén: *Besír Annának,* a bajai Eötvös József Főiskola docensének, *Hajdicsné Varga Katalinnak,* a Zala Megyei Művelődési és Pedagógiai Intézet munkatársának, *Kiszely Zoltánnak,* a Kodolányi János Főiskola docensének, *Bencéné Fekete Andreának,* a kaposvári Noszlopy Gáspár Szakközépiskola tanárának, *Szilágyiné Hodossy Zsuzsannának,* a Szent István Egyetem Jászberényi Főiskolai Kara docensének, valamint *Zsolnai Józsefné Mátyási Máriának,* a Veszprémi Egyetem tudományos munkatársának; a néprajztudományok területén *Viga Gyulának,* a miskolci Herman Ottó Múzeum igazgatóhelyettesének, valamint *Nagy Zoltánnak,* a PTE BTK adjunktusának; a történettudományok területén *Gönczi Andreának,* a kárpátaljai II. Rákóczi Ferenc Magyar Főiskola oktatójának, *Cseke Henriettának,* a Kodolányi János Főiskola adjunktusának és *Everling Jánosnak,* a Szépművészeti Múzeum gyakornokának; a pszichológiai tudományok területén *Fogarasi Mihálynak,* a Rendőrtiszti Főiskola adjunktusának; a regionális tudományok területén: *Czene Zsoltnak,* a VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Kht. Országos Vidékfejlesztési Iroda tervező munkatársának; a közgazdaság-tudományok területén: *Drávavölgyi Tibornak,* az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal munkatársának, *Lukács Péternek,* a CIB Bank Rt. fiókvezetőjének, valamint *Somogyvári Mártának,* a PTE KTK adjunktusának; a földrajztudományok területén *Gál Andrásnak,* a szerencsi Bocskai István Gimnázium és Szakközépiskola igazgatójának.

A Pécsi Tudományegyetem rektora által alapított „Az év kiemelkedő szellemi alkotása díj”-ban részesültek: *dr. Katics László,* a TTK egyetemi adjunktusa, *dr. Lőrinczy Dénes,* az ÁOK egyetemi docense, *dr. Kecskés László,* az ÁJK egyetemi tanára, *dr. Komlósi Sándor,* a KTK egyetemi tanára, *dr. Nagy Janka Teodóra,* az IGYFK főiskolai tanára, *dr. Somos Róbert,* a BTK dékánhelyettese, *dr. Sulyok Endre,* az EFK főigazgatója, *dr. Szeberényi József,* az ÁOK egyetemi tanára, *dr. Tarnay László,* a BTK egyetemi docense és *Pólya Tamás,* a BTK egyetemi tanársegédje, *dr. Barakonyi Károly,* a KTK egyetemi tanára, valamint *dr. Kunsági Máté Sándor,* a TTK egyetemi docense. (Erről lásd még a 7. oldalon – a szerk.)

Kocsis Anita

HONORIS CAUSA DOKTOROK

Jane Goodall, dr. Hans-Jörg Albrecht, dr. Heribert Weber, dr. Perhács János

A képeket az UNIV TV munkatársaitól kaptuk – köszönjük.

Az ÁOK Tanácsának ülése

2005. március. 31.

1. Klinikai laboratóriumok racionalizálása

Tasnádi Zoltán elöljáróban elmondta: negyedik hónapja, kincstári biztosként segítőivel, az egyetem, a kar és a centrum vezetésével közösen azon dolgoznak, hogy a likviditási válságot valamilyen módon kezeljék. A laboratóriumi rendszer átszervezésének két oka van: egyrészt egységesítés a cél, másrészt az átszervezést gazdasági kényszer is indokolja, mivel ettől költségmegtakarítás remélhető.

Dr. Kovács L. Gábor, a Laboratóriumi Medicina Intézet vezető professzora karunk laboratóriumi ellátását gazdag hagyományokkal rendelkezőnek mondta, de a gyakorlati rutin laboratóriumi ellátásunkat nem tartja modernnek. A folyamat szétszabdalt, egy-egy vizsgálatot négy-öt helyen, négy-ötféle, más-más alapelven nyugvó módszerrel lehet elvégeztetni. Az ellátási párhuzamosságok mellett a műszerek és a szervíz tekintetében is párhuzamosságok vannak, melyek tovább fokozzák a gazdaságtalan működést. Intézetvezetőként maga is támogatja az egységes ellátó struktúrát. A rutinellátásnak a *sürgősségi része* jelenleg azonnali beavatkozásokat igénylő klinikai telephelyeken történik. Ezt a jövőben ún. betegágy melletti pointafker módszerekkel kell megoldani. Amíg ez nem oldható meg, addig a klinikai telephelyeken kell működtetni a sürgősségi laborokat. *A rutinlaboratóriumi módszer* viszont már most jól szervezhető, szállítható és centralizálható. Ha földrajzilag nem is minden esetben, szervezetileg mindenképpen. Az egészen speciális vizsgálatok tekintetében már más a helyzet: ilyen például a spermavizsgálat, ami eddig az Urológiai Klinikán volt, ott is kell maradnia. Vagy a likvorvizsgálat, melynek szintén az eddigi helyen, a Neurológiai Klinikán kell megtörténnie, de oly módon, hogy az egész egyetem vizsgálatait ott végezzék el, mivel ott értenek ehhez a legjobban. Az átszervezések a kutatást nem érintik, mivel a kutatási projektekkel kapcsolatos laborvizsgálatokat a klinikák nem a betegellátásra kapott pénzből, hanem más forrásból végzik. Az átszervezéssel öt telephelyen maradnának meg a kihelyehezett laboratóriumok: a szülészet és onkológia területén egy, az Irgalmasrend területén is egy (ez látná el az urológia, gégészet és immunológia labormunkáit), a Neurológiai Klinikán egy likvorlaboratórium, a Gyermekklinika laboratóriuma és az Akác utcai telephelyen lévő laboratórium.

A dolgozók tekintetében hét laboratóriumi dolgozót a klinikák szeretnének saját állományukban tartani. Ők nem a rutinellátásban dolgoznak, hanem kutatási projektekben vesznek részt, vagy mintavételi eljárásokat végeznek. Öt dolgozót nyugdíjazásra javasolnak az adott professzorok. A többi dolgozó a klinikák állományából a Laboratóriumi Medicina Intézet állományába fog kerülni.

Az ellátórendszer elektronikus támogatását a most folyó HEFOP-pályázatból lehet biztosítani. A végső cél egy tipizált műszerpark, egységes ellátórendszerrel.

Dr. Bellyei Árpád centrumelnök-helyettes hozzászólásában kérte a Kari Tanács támogatását, mivel a beruházási és működési adósságainkon csak struktúraátalakítással, centralizálással tudunk enyhíteni. A további, ésszerű lépéseket az Orvoskar, az Egészségügyi Centrum, a rektori vezetés, a főiskolai vezetés és *Tasnádi Zoltán* kincstári biztos és csapata együttesen fogják megtenni. Ez szükséges ahhoz, hogy rövid időn belül adósságnélkülivé váljon az egyetem, és viszonylag rövid időn belül életképes, fejlődő, centralizált klinikum alakuljon ki.

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egy tartózkodással elfogadta a klinikai laboratóriumok működésének racionalizálására előterjesztett javaslatot.

2. Tasnádi Zoltán összefoglalója az eddigi munka tapasztalatairól

Elsősorban két terület korábbi tevékenysége okán halmozódott fel a hiány: a **betegellátás** területén és az Általános Orvostudományi Karon. Más karokhoz hasonlóan az ÁOK-n is születtek olyan intézkedések, melyek ezt a hiányt próbálták kezelni.

Az egészségügyi ellátásban a volumenkorlát degresszív finanszírozása 770 millió forint bevételtől fosztotta meg a klinikumot. A korábban megkezdett és időközben befejezett beruházások, kiemelten a Szívgyógyászati Centrum orvos-technológiai eszközökkel való felszerelése jelentett még nagy gondot, melynek finanszírozását saját erőből kellett kigazdálkodni, mivel ehhez az egyetem külső forrást nem kapott. Folyamatban vannak a tárgyalások az OEP-pel a volumenkorlát módosításával kapcsolatban. Az ebből adódó bevételnövekedést várhatóan már 2005-ben sikerül elérni.

A másik probléma megoldásának érdekében *dr. Rácz Jenő* egészségügyi miniszterhez fordult a kincstári biztos. A cél egy olyan kormány-előterjesztés elérése, mely szerint a pécsi egyetemen megvalósított Szívgyógyászati Centrum beruházásának egyetem által vállalt terheit részben, vagy egészben a kormány vállalja át. A laborcentralizáción kívül egyéb struktúraátalakítási lépéseket is meg kell tenni, melyek a teljesítmény-volumenkorlátok differenciált kezelését, bizonyos területeken a teljesítménynövelés lehetőségének megadását célozzák.

Emellett egy nagy projekt előkészítése zajlik: az Akác utcai telephelyen a Neurológiai Klinika, illetve a Pszichiátriai Klinika ottani kapacitásai megszűnnek, illetve az Irgalmasrendhez kerülnek, hogy az aktív ellátás krónikus háttere biztosított legyen. Ugyanakkor, ha az építészeti feltételek megteremthetők, az Immunológiai és Reumatológiai Klinika – 32 ágyról 40 ágyra bővülő kapacitással – és az Ortopédiai Klinika kiköltözne az Akác utcai telephelyre. Ezzel itt egy szakmailag egymásra épülő, közös kapacitásokat használó mozgásszervi és traumatológiai centrum létrejöttének feltételei teremtődnének meg.

Szociális intézmények

A kar és a centrum közösen működteti a bölcsődét és az óvo-

KITÜNTETÉS

Március 15. alkalmából Rácz Jenő egészségügyi miniszter a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztje (polgári tagoza) állami kitüntetést adta át

dr. Radnai Béla egyetemi adjunktusnak,

az Általános Orvostudományi Kar Orvos- és Egész-ségtudományi Centrum Családorvostani Intézet és III. sz. Belgyógyászati Klinika igazgatóhelyettesének.

dát. Ez éves szinten mintegy 50 millió forint többletterhet jelent. Az önkormányzattal való közös működtetés megoldhatónak látszik. Erről pontosabb információk azonban csak kb. másfél hónap múlva lesznek.

A 65 év feletti közalkalmazottak foglalkoztatása

Az idevonatkozó törvény módosítása a 65 év feletti közalkalmazotti jogviszony törvényi megszüntetését kezdeményezi. Ugyanakkor egyes területeken (betegellátás és bizonyos akadémiai beosztásokban) felmentési lehetőséget ad a törvény, nem kötelező jelleggel. Az egyetem viszont nincs abban a helyzetben, hogy ezzel a lehetőséggel éljen. A kar és a klinikai vezetések javaslata alapján, kincstári ellenjegyzés mellett lesz arra lehetőség, hogy azok a kollégák, akiknek a továbbfoglalkoztatása indokolt és szükséges, megbízási szerződés keretében tovább dolgozzanak. A foglalkoztatotti létszám azonban, minden bizonnyal, valamelyest csökkenni fog.

Kinevezések meghosszabbítása

Tasnádi Zoltán kincstári biztos kérte a kar és a klinikák vezetőit, hogy ebben legyenek szigorúbbak az eddigi gyakorlatnál. Mivel a meghosszabbítások is tartós kötelezettségvállalást jelentenek, kincstári biztosi ellenjegyzést igényel a kinevezések meghosszabbítása is.

Kettős jogállás megszüntetése

Nem indokolt és megalapozott, hogy néhány munkatárs főállásban legyen egyszerre két helyen. Az érintetteknek el kell dönteni, hogy melyik főfoglalkozású munkahelyet választják a kettős jogállás intézményének megszűnését követően.

A 2005. évi tervek mind a karon, mind a betegellátásban szigorú szempontok alapján készültek. Ezzel lehetővé válik az adósságállomány növekedésének megállítása. A felhalmozott adósságot viszont önerőből az egyetem nem tudja felszámolni. Külső támogatás elnyeréséhez viszont minimum elvárás, hogy az adósságállomány növekedésének megállítása tartós legyen.

Hozzászólások

Dr. Németh Péter professzor: a nyereséges működtetés a menedzsment dolga, az ezt elősegítő infrastrukturális háttér biztosítása pedig a tulajdonosé. Mi rossz és drága infrastrukturális háttérrel rendelkezünk. Számos egészségügyi- és oktatási intézmény az országban lényegesen kedvezőbb körülmények között dolgozik ugyanazon tulajdonos (a magyar állam) mellett. Célszerű lenne valamilyen szorzót kialakítani, akár az OEP-en, akár az oktatási struktúrán belül, ami figyelembe veszi a tőlünk független infrastrukturális működtetési költségeket. Van-e lehetőség arra, hogy ne ajándékként, hanem egyszerűen a tulajdonos felelősségének a jogán, valami módon ez az egyetem kompenzálhassa azt a hendikep helyzetet, amiből indul, egy versenyben a többivel?

Tasnádi Zoltán: a kincstári biztosnak vannak lehetőségei arra, hogy a hibákra rámutatva, azok megoldására javaslatot tegyen. A felsőoktatás és az egészségügyi ellátórendszer finanszírozásának kérdéskörét megoldani azonban nem képes. Az OEP -bevételeket csak a működési költségek fedezetére lehetne és kellene fordítani, a tulajdonosnak pedig a fejlesztéseket és a felújításokat kellene biztosítani. A kormány-előterjesztés célja is az, hogy ezt a tulajdonosi felelősségvállalást részben a helyére tegye. Más egyetemeken is elég nagy hiátusok halmozódtak fel a fejlesztések tekintetében. Az egyetem a Megyei és a Városi Önkormányzattal közösen elkészített egy nagyszabású egészségügyi ellátás-fejlesztési tervet a Nemzeti Fejlesztési Terv II. programjaként, ami EU-források felhasználásával látványos javulást jelenthetne. Ez egy régiós (Baranya, Tolna, Somogy), 60 milliárdos költségvetéssel kecsegtető projekt. Enélkül nagyléptékű struktúraátalakítás nem látszik megvalósíthatónak.

Elindult az egészségügy fejlesztési forráselosztásának egyfajta decentralizálása. Regionális egészségügyi fejlesztési tanácsok alakulnak meg. Ezt fogja követni a források feletti rendelkezés joga. Talán ez a szint képes lesz drasztikusabb rendszerátalakítást is felvállalni. Valószínű szelektálni kell, és elsősorban a kompetenciaszinteknek megfelelően kellene koncentrálni az erőforrásokat.

Dr. Sümegi Balázs dékán elmondta, hogy az oktatási normatíva további emelésének nincs realitása. Amit ezen a területen el lehet érni, azt már elértük: idén 20-30 millióval növeltük az oktatási bevételt.

3. Egyebek

Dr. Sümegi Balázs dékán és az ÁOK Tanácsának tagjai gratuláltak *dr. Kovács L. Gábor* sikeres akadémiai székfoglalójához.

Dr. Papp Lajos professzor az Oktatói Kinevezési Követelményrendszer korrekciót igénylő hibáját ismertette, nevezetesen: a klinikai gyakornokok kinevezése négy évre szól. Ez általában a rezidens korszak után fedezi azt az időszakot, míg valaki szakvizsgát szerezhet, mert a szakvizsga megszerzésének időszaka három, illetve négy év.

Klinikaigazgatói értekezlet

Tasnádi Zoltán kincstári biztos kiosztja a módosított gazdasági terveket, melyről értékelést tart. Az eredeti tervekhez képest a korrigált terv javuló hatást mutat. A finanszírozási év első hónapjában már nagy veszteség érte a klinikákat. Az OEP-pel folytatott tárgyalások során remélhetőleg ez változik, esetleg visszamenőleg is. Nemcsak a klinikákat presszionálja a kincstári biztos, hanem a központi üzemeltetés költségét is csökkenteni kívánja. Beruházásból csak a Szívgyógyászati Klinika adósságcsökkentése van betervezve.

Felhívja a figyelmet arra, hogy az adósság ledolgozásához kapott külső segítség esetén sem lehet lazítani a megszorításokon.

Az esetleges létszámcsökkentést munkajogilag is alá kell támasztani.

- Egyeztető tárgyalás kell ehhez a szakszervezettel;
- A béremelést sem fedezi igazán a 65 év felettiek közalkalmazotti jogviszonyának megszüntetése; továbbfoglalkoztatásuk lehetséges megbízással, kincstári biztosi ellenjegyzés mellett.

Struktúraátalakításhoz kötődően keresik a megtakarításokat eredményező lépéseket, várhatóan áprilisban lesz az első tervezési korrekció. Minden klinikai menedzsment fontolja meg, hogyan tudja csökkenteni a költségeit. Beruházások is várhatóak majd a struktúraváltozásnak megfelelően.

Dr. Szekeres Júlia: A 65 éves közalkalmazotti jogviszonyúak leépítése egyszeri, vagy folyamatos?

Tasnádi Zoltán: Folyamatosnak kell lennie, a jelenlegi szabályozás is ennek felel meg.

Dr. Szekeres Júlia: Az akkreditáció miatt ez veszélyes játék, összeomolhat a rendszer. Nem lesz doktori iskola.

Tasnádi Zoltán: Megkeressük a lehetséges megoldást.

Dr. Kosztolányi György: A módosításra (törvényi) elindultak a lépések.

Dr. Dóczi Tamás: Mi lehet a szerepe a klinikáknak az OEP-tárgyalások tekintetében?

Tasnádi Zoltán: A 2003. évi bázist lehet esetleg feltornázni. Új tevékenység bevezetése javíthat a dolgon, amit a volumenkorlát nem

Kivéve a szívsebészetet, mert ott a rezidenskorszak után öt év. Tanársegéddé viszont csak az az alkalmazott nevezhető ki, aki szakvizsgával rendelkezik. Ezt mindenképpen korrigálni kell. A másik nagy gond az adjunktusi kinevezésekkel van. Mivel az új szabályzat szerint az adjunktusi meghosszabbításhoz PhD-vel kell rendelkezni, a frissen meghosszabbítandóknak a PhD megszerzésére két hetük volt, ugyanis ennyi idő telt el az új szabályzat elfogadása és a frissen meghosszabbítandók felterjesztése között. Át kell gondolni ezt a változtatást, mert ebből sok jogsérelem adódhat.

Dr. Sümegi Balázs dékán kérte, hogy *dr. Papp Lajos* professzor a felvetéseit írásban is juttassa el a hivatalhoz. Ígéretet tett arra, hogy a szívsebészeti problémát a következő tanácsülés módosítással megoldja. Az adjunktusi kinevezés meghosszabbításával kapcsolatban pedig két év türelmi idő tűnik indokoltnak. A következő alkalommal ez a kérdés is megvitatásra kerül.

Dr. Sümegi Balázs dékán nyomatékosan felhívta minden tanácstag figyelmét arra, hogy tanulmányozza a követelményrendszert a honlapunkon, és javaslatait írásban juttassa el a Dékáni Hivatalhoz. A kérdés nagy horderejű, ezért nem tragédia az, ha ez a fontos téma kétszer kerül a Kari Tanács elé. Ha a szabályzat jó lesz, minden bizonnyal megér ennyi erőfeszítést.

2005. március 9.

ront le. Szakmai érvek kellenek, pl. honvédkórházi integráció. A javaslatokat várja a klinikaigazgatóktól, mindenkire vonatkozik a súlyszám-növelés keresése.

Dr. Sümegi Balázs: Javasolta az összigazgatói értekezletet, hogy lássák a közös problémákat. Az angol oktatással tudja a kar csökkenteni adósságait. Oktatói létszámcsökkentés nem volna célszerű, a kiszolgáló létszám csökkentése lehetséges. Bízik abban, hogy a tervnél jobb eredményt ér el a kar.

Dr. Nagy Lajos: Mikor kapják meg a klinikák az oktatói pénzeket?

Tasnádi Zoltán: Ha megvan az egyezség, akkor korrektül rendezve van a kérdés az OEC és az ÁOK között.

Dr. Sümegi Balázs: Nemsokára meglesz a megállapodás.

Dr. Kosztolányi György: Az Egészségügyi Főiskolai Kar és az OEC közötti megállapodás megtörtént. A két műszak bevezetése várható félévtől, mire számíthatunk?

Tasnádi Zoltán: Már most is számolni kell vele a volumenkorlát tekintetében. Az ügyelet változtatása a cél. A centrum működése tekintetében előre kell lépni. Át kellene gondolni a szervezeti struktúrát, erősíteni kell a centrumot. Az OEC felelősségének növelése a cél – a szervezeti önállóság növekedjen.

Dr. Kosztolányi György: Már megtettük a lépéseket ez ügyben. A Felsőoktatási törvény változása is ez irányban hat.

Tasnádi Zoltán: Az oktatási boom-ra nem lehet hosszú távon alapozni. Az Elméleti Tömb rekonstrukciója PPP-ben várható.

Dr. Komoly Sámuel: Az oktatókat nem lehet csak úgy leépíteni. Részfoglalkoztatás lehet a cél.

Tasnádi Zoltán: Igen, és nem az oktatói létszám kerül célkeresztbe. A kapacitás szűkítése helyett a bevételi és a kiadási oldal egyensúlya mellett vagyok. Viszonylag rövid időn belül elindulhat a folyamat, a gazdasági szükségszerűség hozza ezt meg.

Dr. Kosztolányi György
centrumelnök

Az év kiemelkedő szellemi alkotása pályázat apropóján

A PTE rektora által 2005-ben meghirdetett, „Az év kiemelkedő szellemi alkotása”-díjra az ÁOK oktatói közül az alábbiak pályáztak:

Dr. Ábrahám Hajnalka (adjunktus, Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium): *Ábrahám, Perez Garcia, Meyer*: p73 and reelin in Cajal-Retzius cells of the developing human hippocampal formation. Cerebral Cortex, 2004, 14, 484-495, IF 5,8.

Dr. Barakonyi Alíz (tanársegéd, Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet): *Barakonyi, Rabot, Cardine, Girr, Polgár, Schiavon, Bensussan, Le Bouteiller*: Cutting edge: Enlargement of CD 160 by its HLA-C physiological ligand triggers a unique cytokine profile secretion in the cytotoxic peripheral blood NK cell subset. J. Immunology, 2004, 5349-5354**,** IF 6,7.

Dr. Fekete Sándor (docens, Pszichiátriai Klinika): *Fekete, Osváth*: Az öngyilkosság. Az öröklődéstől a kultúráig. Pro Pannonia Kiadó, Pécs, 2004, 1-157. Magyar nyelvű monográfia.

Dr. Helyes Zsuzsanna (adjunktus, Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet): *Helyes, Szabó, Németh, Jakab, Pintér, Bánvölgyi, Kereskai, Kéri, Szolcsányi*: Antiinflammatory and analgesic effects of somatostatin released from capsaicin-sensitive sensory nerve terminals in Freund’s adjuvant-induced chronic arthritis model in rat. Arthritis and Rheumatism, 2004, 50, 1677-1685, IF 7,19.

Dr. Horváth Judit (docens, Humán Anatómiai Intézet): *Horváth, Toller, Schally, Bajo, Groot*: Effect of long term treatment with low doses of the LHRH antagonist Cetrorelix on pituitary receptors for LHRH and gonad axis in male and female rats. Proceedings of National Academy of Sciences USA, 2004, 101, 4996-5001. IF 10,272.

Dr. Kállai János (docens, Magatartástudományi Intézet): *Kállai:* A téri tájékozódás és a szorongás. Janus/Gondolat – Budapest. 2004, 1-264. Magyar nyelvű monográfia.

Dr. Lőrinczy Dénes (docens, Biofizikai Intézet): *Lőrinczy* (editor): The Nature of Biological Systems as Revealed by Thermal Methods. Kluwer Academic Press, 2004. pp. 1-343. In: Hot Topics in Thermal Analysis and Calorimetry, Volume 5. Szerkesztett angol nyelvű monográfia, a szerkesztő két könyvfejezetével.

Dr. Szeberényi József (egyetemi tanár, Orvosi Biológiai Intézet): *Szeberényi*: Molekuláris sejtbiológia. Dialógus Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2004. pp. 1-553. Magyar nyelvű tankönyv.

Dr. Tornóczky Tamás (adjunktus, Patológiai Intézet): *Tornóczky, Ajtay*: Fatal free-floating left atrial thrombus. New England J. Medicine, 2004, December, p. 25. IF 34.

A kar Tudományos Bizottsága értékelte a beérkezett pályázatokat és a rektori kiírásnak megfelelően az első három helyre tett javaslatot. Titkos szavazással első helyen javasoltuk *dr. Szeberényi József* pályázatát, melyet az egyetem Tudományos Bizottsága is a legjobbnak értékelt. Ezt követően „Az év Kiemelkedő szellemi alkotása”-díjat az ÁOK-on nyújtott teljesítménye alapján az ünnepélyes szenátusi ülésen *dr. Szeberényi József* professzor vehette át.

A kar Tudományos Bizottsága a pályázatok tudományos színvonalát magasnak találta és a pályázatok mindegyikét nagyra értékelte, hiszen a pályázatok között még a legalacsonyabb impakt faktorú közlemény is a 2004. évben az ÁOK-ról megjelent közlemé-

nyek legjobb 10 %-ában van. A monográfiák készítése jelentős szellemi teljesítmény és komoly időráfordítást is igényel, ezért ezeket a közlemények elé helyezte a bizottság. A Tudományos Bizottság úgy értékelte, hogy a magas színvonal miatt valamennyi pályázó tudományos teljesítménye elismerést érdemel.

A bizottságnak saját pénzkerete nincs, ezért javasoltuk az orvosképzés támogatására létrejött alapítvány (közismert nevén angol alapítvány) kuratóriumának, hogy a pályázatban résztvevőknek (természetesen az első helyezett kivételével, aki a rektortól kapta az elismerést) biztosítson 50 EFt utazási támogatást kongresszusi részvételhez, attól függetlenül, hogy az intézetüknek van-e még kerete vagy nincs. Azt ugyanis egyértelműen az orvosképzés támogatásának tartottuk, ha komoly tudományos teljesítményt nyújtók további munkájukhoz anyagi támogatást kapnak. A kuratórium pozitív választ adott, és a 8 fő megkapta a támogatást. (Ez az utazási támogatás független a Tudományos Bizottság és az alapítvány által később kiírt utazási pályázattól, hiszen annak elbírálása még nem történt meg.) A Tudományos Bizottság nevében ezúton is gratulálok a nyerteseknek.

Az Orvoskari Hírmondó rendszeresen közli a karról megjelent közlemények kivonatait, így a tavalyi év teljesítményéről bárki folyamatosan tájékozódhatott. A részletesebb tájékoztatás érdekében a Tudományos Adatbázis felhasználásával ismertetjük azt az adatsort a kar 2004. évi publikációs tevékenységéről, mely szerepel a jelenleg folyó akkreditáció számára készített jelentésben is:

Publikációk típusai 2004-ben

Típus	db	Impakt faktor
Absztrakt	343	67,65
Idézhető absztrakt	532	363,419
Könyv	26	0
Könyvfejezet	90	0
Nemzetközi és hazai folyóiratban megjelent közlemény	775	1129,81

2004-ben hazai és nemzetközi folyóiratokban megjelent közlemények adatai

Összesen megjelent: 775 db közlemény
Ezeknek összes impakt faktora: 1129,8

	db	Impakt faktor
Közleményben első szerző	314	363,6
Társszerző	540	975,7
Utolsó szerző	179	199,7

2004-ben külföldi nemzetközi folyóiratban megjelent közlemények adatai

Összesen megjelent: 469 db közlemény
Ezek összesített impakt faktora: 1119,41

	db	Impakt faktor
Közleményben első szerző	161	361,2
Társszerző	362	968,6
Utolsó szerző	121	198,9

A táblázatok adatainak értelmezésénél figyelembe kell venni, hogy ugyanabban a közleményben lehet első és utolsó szerző is a karról, valamint egy vagy több társszerző. Megfigyelhető, hogy utolsó szerzőként átlagban alacsonyabb impaktú lapokban publikálunk, mint első szerzőként, illetve társzerzőként. Ez feltehetően annak a következménye, hogy a külföldi kollaborációban vagy külföldön dolgozva magasabb impaktú lapokban fogadják el a közleményeket. Ez régi tapasztalat, de eddig számszerűsíteni nem lehetett. További kérdés, hogy csak a pécsi intézetek részvételével, külföldi résztvevő nélkül, milyen lapokban tudunk közölni. A Tudományos Adatbázis részletes feltöltése megadja a lehetőségét annak, hogy az ilyen kérdésekre is választ kapjunk.

A 2004-ben publikált közlemények megoszlása impakt faktor szerint:

Impakt faktor	db
0-1	159
1-2	106
2-3	90
3-4	52
4-5	16
5-6	10
6-7	10
7-8	8
8-9	1
9-	17
Összesen	469

Tizenhét közlemény impakt faktora volt 9 felett (2 %) és 46 közleményé volt 5 felett (10 %). A nemzetközi folyóiratokban megjelent közlemények átlag impakt faktora 2,38.

Annyit leszűrhetünk az adatokból, hogy a pályázatokat nem mindenki olvasta, vagy nem tartotta érdemesnek arra jelentkezni, hiszen igen jelentős számban voltak kiváló mutatókkal rendelkező közlemények, melyek szerzői nem pályáztak. Talán többen reagálnak a felhívásra a következő években.

A másik fontos tanulság, hogy az anyagi helyzet romlása, a kutatási támogatások csökkenése ellenére nem romlott a kar tudományos teljesítménye. Az adatok alapján elmondható, hogy a karon 2004-ben átlagban minden oktatóra (tanársegédtől egyetemi tanárig és MTA-álláson lévő kutatók száma összesen 575 fő) jut 1,35 közlemény, ebből 0,8 a nemzetközi folyóiratban megjelent közlemény, és a közlemények impakt faktorának átlaga elismerésre méltóan magas. Az pedig kifejezetten biztató, hogy a 2004. évben az egyetem, illetve a kar intézeteinek nevét feltüntetve az adott szakma legjobb folyóirataiban jelent meg egy tucat közlemény, köztük olyan folyóiratokban, mint a Nature, Nature Cell Biology, Nature Genetics, New England Journal of Medicine, Molecular Cell, EMBO Journal, PNAS.

Érdemes lenne az adatokat a többi kar hasonló adataival összevetni, de valószínűsíthető, hogy a legutóbbi év tudományos teljesítményét illetően az Általános Orvostudományi Kar a Pécsi Tudományegyetem legeredményesebb kara.

Dr. Seress László egyetemi tanár,
az ÁOK Tudományos Bizottság elnöke

A Doktori Tanács ülései

2005. február 7.

1. Aktuális ügyek

1/a PhD-hallgatók ügyei

Dr. Nagy Tamás III. éves PhD-hallgató (Laboratóriumi Medicina Intézet) 2005. február 1-jétől PhD-tanulmányait egyéni felkészülőként szeretné folytatni. Kérését a DT támogatja.

Dr. Szellár Dóra Zsanett I. éves PhD-hallgató (Idegsebészeti Klinika) 2005. január 1-jétől PhD tanulmányait egyéni felkészülőként szeretné folytatni. Kérését a DT támogatja.

Kilár Anikó I. éves PhD-hallgató (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet) tanulmányúton Uppsalában tartózkodik 2004. október 1-jétől 2005. szeptember 30-ig, ezért kreditszerzési kötelezettségének halasztását kéri hazajöveteléig, és ezen időtartamra ösztöndíjának folyósítását. Kérését a DT támogatja.

Dr. Tóth Orsolya III. éves PhD-hallgató (I. sz. Belgyógyászati Klinika) tanulmányúton tartózkodik Németországban 2005. február 1-jétől július 31-ig. Ezen időtartamra kéri ösztöndíjának folyósítását. Kérését a DT támogatja.

Sándor Katalin I. éves PhD-hallgató (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet) tanulmányainak halasztását kérte 2004-ben. 2005. február 1-jétől szeretné megkezdeni állami ösztöndíjasként tanulmányait. Kérését a DT támogatja.

Dr. Koltai Katalin III. éves PhD-hallgató (I. sz. Belgyógyászati Klinika) 2005. február 1-jétől július 31-ig állami ösztöndíjas PhD-tanulmányainak halasztását kéri tekintettel arra, hogy gyermeke született. Kérését a DT támogatja.

Dr. Kiss Katalin I. éves PhD-hallgató (Gyermekklinika) témaváltoztatási kérelme (Vesicoureteralis reflux etiopathogenesise témakör helyett A gyermekkori balesetek epidemiológiája, prevenciója és a hazai ellátás megszervezése témakör). Kérését a DT támogatja.

Cserjési Renáta II. éves PhD-hallgató (Élettani Intézet) kettős képzésének szerződéstervezete.

1/b Egyéni felkészülők ügyei

Dr. Rodler Imre egyéni felkészülő (Országos Közegészségügyi Központ – Közegészségtani Intézet) PhD-szigorlata 2004. december 2-án summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Dr. Bellyei Szabolcs egyéni felkészülő (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) PhD-szigorlata 2004. december 7-én summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Visegrády Balázs egyéni felkészülő (Biofizikai Intézet) PhD-szigorlata 2004. december 15-én summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Kellermayer Richárd egyéni felkészülő (Orvosi Genetikai és Gyermekfejlődéstani Intézet) PhD-szigorlata 2004. december 15-én summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Csete Béla egyéni felkészülő (Bőrgyógyászati Klinika – Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) PhD-szigorlata 2005. január 10-én summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Szabó Zoltán egyéni felkészülő (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) benyújtotta értekezését. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Vástyán Attila egyéni felkészülő (Sebészeti Oktató és Kutató Intézet – Gyermekklinika) elkészítette értekezését. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Engelmann Péter egyéni felkészülő (Immunológiai és Biotechnológiai Intézet) értekezésének védése 2004. december 7-én 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

Dr. Halmai Vilmos egyéni felkészülő (Ortopédiai Klinika) értekezésének védése 2004. december 9-én 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

Csóka Balázs egyéni felkészülő (Bioanalitikai Intézet) értekezésének védése 2004. december 14-én 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

Dr. Nusser Nóra egyéni felkészülő (Immunológiai és Reumatológiai Klinika – Biológiai Intézet) értekezésének védése 2004. december 15-én 96 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

1/c Új egyéni felkészülők

Dr. Buzogány István (Urológiai Klinika) egyéni felkészülőként szeretne jelentkezni dr. Pajor László egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Dr. Schmidt Erzsébet (Központi Radioizotóp Laboratórium) egyéni felkészülőként szeretne jelentkezni dr. Bellyei Árpád egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Dr. Pongrácz Kálmán (Komlói Kórház) egyéni felkészülőként szeretne jelentkezni dr. Melegh Béla egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Dr. Bosnyák Zsolt (Szent Imre Kórház, Budapest) egyéni felkészülőként szeretne jelentkezni dr. Soltész Gyula egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Dr. Varga Patrícia (Nyírő Gyula Kórház, Budapest) egyéni felkészülőként szeretne jelentkezni dr. Ember István egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

1/d PhD-felvételi

Dr. Ferenci Kornél felvételi kérelme dr. Rőth Erzsébet egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Huber Tamás felvétele dr. Somogyi Béla egyetemi tanár (ifj. Dr. Kellermayer Miklós) PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

2. Egyebek

- A Magyar Haemorheologiai Társaság 2005. április 1-2-án tartja IV. Mikrokeringés Kongresszusát Balatonkenesén. *Dr. Tóth Kálmán* egyetemi tanár a kongresszust PhD-hallgatóknak kreditpontszerző képzésként történő elismerését és kreditpont megadását kéri. A vizsgáról készült igazolás beérkezte után dönt a DT.
- *Dr. Papp Lajos* egyetemi tanár PhD-programjában új téma meghirdetésének engedélyezését kéri, *dr. Komócsi András* vezetésével „Az ateroszklerózis az in-sztent resztenózis kialakulásának és progressziójának immunológiai és hematológiai aspektusai” címmel. Kérését a DT támogatja.
- Az EDHB döntése alapján a PhD-létszámkeret elosztása az egyes karok felé a minisztériumi alapelvek figyelembevételével történik.
- A NIH és ETT közötti együttműködési program helyi megbízottja *ifj. dr. Kellermayer Miklós* egyetemi docens.
- *Dr. Decsi Tamás* egyetemi docens (Gyermekklinika) programindítási kérelme. A doktori iskola véleményének beérkezése után dönt a DT.

- A PhD-tézisfüzeteket magyar és angol nyelven kell elkészíteni 2005. március 1-jétől.

2005. április 11.

1. Aktuális ügyek

1/a PhD-hallgatók ügyei

Dr. Farkas Orsolya III. éves PhD-hallgató (Idegsebészeti Klinika) tanulmányúton tartózkodik Amerikában. Külföldi tartózkodása idejére 2005. április 1-jétől szeptember 30-ig kéri ösztöndíjának folyósítását. Kérését a DT támogatja.

Halidi Nadia III. éves PhD-hallgató (Biofizikai Intézet) 2005. április 1-jétől augusztus 31-ig állami ösztöndíjas PhD-tanulmányainak halasztását kéri tekintettel arra, hogy külföldi tanulmányútra utazik. Kérését a DT támogatja.

Dr. Alexi Tamás III. éves PhD-hallgató (I. sz. Belgyógyászati Klinika) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Jakab Ferenc III. éves PhD-hallgató (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók kijelölése megtörtént.

Bíró Ildikó és Bufa Anita I. éves PhD-hallgatók (Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika) közös témavezetési kérelme. Kérésüket a DT támogatja és előírja a szerződés megkötését valamint bemutatását.

1/b Egyéni felkészülők ügyei

Dr. Buzogány István egyéni felkészülő (Urológiai Klinika – Patológiai Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság kijelölése megtörtént.

Takátsy Anikó egyéni felkészülő (TTK – Bioanalitikai Intézet) PhD-szigorlata 2005. február 10-én summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Dr. Kövesi Tamás egyéni felkészülő (Gyermekklinika – Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) PhD-szigorlata 2005. április 7-én summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Hejjel László egyéni felkészülő (Szívgyógyászati Klinika – Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) PhD-szigorlata 2005. február 24-én summa cum laude eredménnyel megtörtént. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Csete Béla egyéni felkészülő (Bőrgyógyászati Klinika – Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) opponensei és a védési bizottság az előző ülésen kijelölésre kerültek. Dr. Somos Zsuzsanna akadémiai doktor az opponensi tevékenységet családi okok miatt nem tudja elvállalni. Az új opponens kijelölése megtörtént.

Dr. Pytel Ákos egyéni felkészülő (Urológiai Klinika – Ortopédiai Klinika) benyújtotta értekezését. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Montskó Péter egyéni felkészülő (Ortopédiai Klinika) értekezésének védése 2005. február 14-én 68 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

Dr. Kellermayer Richárd egyéni felkészülő (Orvosi Genetikai és Gyermekfejlő-déstani Intézet) értekezésének védése 2005. február 24-én 96 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

Szabó Zoltán egyéni felkészülő (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) értekezésének védése 2005. február 25-én 96 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

Dr. Kovács Péter egyéni felkészülő (Kaáli Intézet – Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika) értekezésének védése 2005. március 8-án 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

Dr. Lukáts Balázs egyéni felkészülő (Élettani Intézet) értekezésének védése 2005. március 31-én 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

Bódis Emőke egyéni felkészülő (Biofizikai Intézet) értekezésének védése 2005. április 7-én 92 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDHB-nak a PhD-cím odaítélését.

1/c Új egyéni felkészülők

Dr. Csermely Lajos (Zalaegerszeg) egyéni felkészülőként szeretne jelentkezni dr. Mózsik Gyula (dr. Hunyady Béla) egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Szmolka Annamária (MTA Állatorvos-tudományi Kutatóintézet) egyéni felkészülőként szeretne jelentkezni dr. Emődy Levente egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Terence Colin Hawkins angol állampolgár egyéni felkészülőként szeretne jelentkezni dr. Szabó Imre egyetemi tanár (dr. Kállai János egyetemi docens) PhD-programjába. A felmerült kérdések tisztázása után dönt a DT.

Dr. Fathi Khaled (Gyermekklinika) egyéni felkészülőként szeretne jelentkezni dr. Pintér András egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Dr. Ursprung Zsuzsanna (Pécsi Diagnosztikai Központ) egyéni felkészülőként szeretne jelentkezni dr. Gallyas Ferenc (dr. Dóczi Tamás) egyetemi tanár PhD-programjába. Kérését a DT támogatja.

Rozmer Zsuzsanna (Gyógyszerészi Kémiai Intézet) egyéni felkészülőként szeretne jelentkezni dr. Gregus Zoltán egyetemi tanár PhD-programjához. Kérését a DT támogatja.

2. Egyebek

- A Magyar Immunológiai Társaság és a Magyar Atheroschlerosis Társaság 2005. november 3-4-én konferenciát szervez Budapesten. *Dr. Prohászka Zoltán* klinikai orvos, szervező (SE) a konferenciát PhD-hallgatóknak kreditpontszerző kurzusként történő meghirdetését és 2 kreditpont megadását kéri. A felmerült kérdések tisztázása után dönt a DT.
- *Dr. Melegh Béla* egyetemi tanár *dr. Szolnoki Zoltán* főorvos (Pándy Kálmán Megyei Kórház, Gyula) témavezetői joggal felruházott tanárként történő befogadásának engedélyezését kéri a Doktori Tanácstól. A doktori iskola véleményének beérkezése után dönt a DT.
- *Dr. Komoly Sámuel* egyetemi tanár "Klinikai Idegtudományok" c. PhD-programpályázata. A doktori iskola véleményének beérkezése után dönt a DT.
- A Magyar Akkreditációs Bizottság látogatása 2005. április 13-15-én. Április 14-én (csütörtök) 18-19 óra között a tanácsteremben PhD-hallgatókkal találkoznak.
- A doktori iskolák működésével kapcsolatos összefoglalók rendszeres elkészítését írta elő a DT.
- Az állami ösztöndíjas PhD-pályázatok beadási határideje **2005. május 6**. (péntek). A PhD szóbeli felvételi várható időpontja: **2005. június 20-24**. (hétfő-péntek).
- A 2005/2006 évi kurzusfüzet összeállítása. A felkért bizottság által elkészített formanyomtatvány alapján történik majd az adatok bekérése.
- Az MTA Interdiszciplináris Bizottságának látogatása a gyógyszerészképzéssel kapcsolatban 2005. június 9-én. Ennek keretében a Gyógyszerész Doktori Iskola bemutatkozására is sor kerül.
- Diplomamelléklet kiállításának kérdése. Bővebb információ birtokában a kérdéssel a DT később foglalkozik.

Dr. Fischer Emil egyetemi tanár
a Doktori Tanács elnöke

Az Angol Program Bizottság ülése

(2005. március 2., az Anatómiai Intézet könyvtára)

Jelen voltak: *Dr. Szeberényi József,* egyetemi tanár, a bizottság elnöke; *dr. Wittmann István,* egyetemi docens, dékánhelyettes; *dr. Szekeres Júlia,* egyetemi tanár, *dr. Molnár Dénes,* egyetemi tanár, *dr. Wéber György* egyetemi tanár, a bizottság tagjai; *dr. Tima Lajos,* egyetemi docens, a bizottság megbízott titkára, továbbá az első napirendi pont tárgyalásánál *Haakon Ramsland Hol* negyedéves hallgató, az English Program Student Council elnöke.

Első napirendi pontként a hallgatói képviselő az alábbi problémákat vetette fel:

1. A gyakorlati órákat gyakran késve kezdik, gyakorlat közben a gyakorlatvezető hosszabb időre magára hagyja a csoportot vagy a gyakorlatot meg sem tartják.
   A bizottság kérte a hallgatói képviselőt, hogy azonnal tájékoztassa a bizottság elnökét, ha hasonló eset a jövőben előfordul.
2. A vizsgaeredmények „anonim" közléséről – amit első éves hallgatók névtelen levélben korábban kértek – az volt a hallgató véleménye, hogy az csak egy kisebb csoport kérése.

A bizottság úgy látja, hogy a kódszámmal történő vizsgaeredményközlést csak akkor lehet kötelezővé tenni, ha a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatba ez bekerül.

Második napirendi pontként a hallgatói toborzás helyzete került megtárgyalásra.

A jelenlegi előszerződések (College International, International Medical Education Institute, Dr. Mohammad Reza Hemmati) módosítása folyamatban van. Két új szerződés (Essence – Kína, Taivan; Tandon – India) tervezete jogi szakértőnél van.

A bizottság reméli, hogy a fenti ügynökségek, valamint karunk jó hírneve biztosítani tudja, hogy a 2005/2006-os tanévben az első évre megfelelő számú hallgatót lehet felvenni.

Harmadik napirendi pontként a jövő feladatairól esett szó, amely feladatok a felveendők létszámának emelésére, a második évre transzferálni kívánók átvételének segítésére, illetve az újonnan felvettek beilleszkedésének, elhelyezésének megkönnyítésére irányulnak.

1. A bizottság javasolja a tanév beindulása előtt pár hetes előkészítő kurzus szervezését. A kurzuson biológia, kémia, fizika előadások mellett szociális program(ok) szervezését is javasolják. A részletek (időtartam, részvételi díj, óradíj, elhelyezés) kidolgozandók.
2. Többször felvetődött már (elsősorban izraeli jelentkezők részéről), hogy B.Sci. diplomával rendelkező jelentkező azért nem vehető fel a II. évre, mert nem rendelkezik megfelelő anatómiai előképzettséggel (Anatómia I., Szövettan-Fejlődéstan I.). A bizottság javasolja egy nyári héthetes Anatómia I., Szövettan-Fejlődéstan I. kurzus szervezését dupla óraszámmal.

A bizottság véleménye szerint ezért a kurzusért 1000 USD részvételi díj lenne kérhető. A kurzus költsége kb. 10000 USD, tehát 10 résztvevő esetén lenne nullszaldós. A bizottság javasolja, hogy 5 jelentkező esetén is indítsuk el – amennyiben az Anatómiai Intézet oktatói tudják vállalni –, a keletkező deficit az angol oktatás bevétele terhére kerüljön kiegyenlítésre, hiszen ha 5 hallgatóval nő a létszám a II. évről, azok minimum 40000 USD-t fizetnek be további évfolyamokon tandíjként.

3. *Szabó Gyula* professzor javaslatot nyújtott be fogorvosképzés megindítására angol nyelven.

A bizottság egyetértett és felkérte Szabó professzort a tantervtervezet elkészítésére.

Az első éves hallgatók kifogásolták, hogy érkezésükkor nem kaptak megfelelő segítséget lakáskeresésben.

Negyedik napirendi pontként a bizottság kijelölte a College International által rendezendő felvételi vizsgákra kiutazó vizsgáztatókat az alábbiak szerint: Stockholm, Teherán: *dr. Szeberényi József;* Oslo: *dr. Szekeres Júlia;* Athén: *dr. Tima Lajos.*

Dr. Szeberényi József
az Angol Program Bizottság elnöke

Felvételre jelentkezők számának alakulása 2005-ben

Összes jelentkező: 2059 fő

Szak	Finansz. forma	Jelentkezések száma sorrend szerint				
		1.	2.	3.	4.	5. v.több
Általános Orvos	Á	277	445	308	265	90
	K	1	4	5	3	21
Fogorvos	Á	58	93	79	70	100
	K	1	2	-	4	10
Gyógyszerész	Á	30	43	44	41	58
	K	-	1	-	1	5

Á=államilag finanszírozott képzés
K=költségtérítéses képzés

A PTE OEC Szak- és Továbbképző Központ tájékoztatója

Megjelent az egészségügyi miniszter közleménye a 2005/2006. tanév törzsképzési keretszámairól. A miniszteri döntés előkészítése úgy történt, hogy a szakterületenként felvehető rezidensek számát meghatározó javaslatot – az egyetemek, valamint a Szakmai Kollégiumok által beküldött igények alapján – az Egészségügyi Felsőfokú Szakirányú Szakképzési és Továbbképzési Bizottság (EFSZSZTB) dolgozta ki. Ezt a javaslatot az Egészségügyi Szakképzési és Továbbképzési Tanács (ESZTT) elfogadta, és a miniszter – a régiónk vonatkozásában a táblázat szerint hagyta jóvá. (A táblázatot lásd a túloldalon – a szerk.)

A keretszámokkal és jelentkezéssel kapcsolatos további információk a *www.pote.hu/index.html* címen található honlap Szak- és Továbbképző Központ ablakára kattintva érhetők el.

Felvehető rezidensek száma

(folytatás az előző oldalról)

Szakterület	Keretszám
Aneszteziológia és intenzív terápia	8
Arc-állcsont sebészet	2
Belgyógyászat	20
Bőrgyógyászat	1
Csecsemő-és gyermekgyógyászat	13
Fizikális medicina	1
Foglalkozás-orvostan	1
Fül-orr-gégegyógyászat	4
Gasztroenterológia	1
Geriátria	1
Gyermek és ifjúsági pszichiátria	1
Gyermek-sebészet	0
Háziorvostan	16
Honvédorvostan	0
Idegsebészet	1
Igazságügyi orvostan	1
Infektológia	2
Kardiológia	1
Megelőző orvostan	3
Neurológia	6
Nukleáris medicina	1
Ortopédia-traumatológia	7
Orvosi laboratóriumi diagnosztika	3
Orvosi mikrobiológia	1
Oxyológia	2
Patológia	5
Pszichiátria	6
Radiológia	6
Repülőorvostan	0
Reumatológia	3
Sebészet	8
Sugárterápia	2
Szemészet	4
Szívsebészet	1
Szülészet-nőgyógyászat	4
Transzfuziológia	1
Tüdőgyógyászat	5
Urológia	3
Szak nélkül	15
Összesen	**160**
Gyógyszerész összesen	**30**
Fogorvosok összesen	**22**
Mindösszesen	**212**

Néhány gondolat a XXVII. Orvostudományi

A XXVII. OTDK Orvostudományi Szekciójának a Szegedi Tudományegyetem adott otthont. A háromnapos (2005. március 21-23.), igen jól szervezett konferencián 8 alszekcióban mérték össze teljesítményüket a hallgatók (a házi TDK-konferenciáinkon is a hagyományos szekciók mellett külön alszekcióként jelent meg a gyógyszerészettudomány és az egészségügyi főiskolai karok tudományos diákköröseinek előadásai).

Nekem a legnépesebb (26 előadás egyetlen napba sűrítve), a konzervatív klinikai orvostudományi alszekció ülését volt módomban figyelmesen végigkövetni. Ebben az alszekcióban több olyan előadással is találkoztunk, amelyek idegen nyelven megtartva a klinikai orvostudomány különböző nemzetközi társaságainak az összejövetelein is kiválóan megállták volna a helyüket. Egészen kiemelkedő volt két olyan budapesti diákkörös előadása, akik hallgatóként külön-külön egy-egy évet eltölthettek a Heidelbergi Egyetem Farmakológiai Intézetében, majd egyetlen előadás formájában beszámoltak ennek a két évnek és az azt körülvevő hazai munkálkodásuknak gyümölcseiről. Nem volt kétséges, hogy ők viszik el az alszekcióban a pálmát. (Zsűrielnökként kötelességemnek éreztem, hogy a zsűri megbeszélésén szóba hozzam a sajátos helyzet felvetette kérdést: vajon összemérhető-e a külföldi intézetben végzett munkán is alapuló teljesítmény a csak itthoni háttérrel létrehozott munkával. Az öttagú zsűrin belül mindannyian azon a határozott véleményen voltunk, hogy a megmérettetéskor csak a teljesítmény számít, a teljesítmény létrehozásának talán irigylésre méltó körülményeit nem vehetjük figyelembe valamiféle „ellenérvként".)

A PTE csapata két I. díjat és három III. díjat hozhatott haza az OTDK-ról. A kiemelt I. díjnak megfelelő Magyary Zoltán díjat hozta el *Balogh András* (Orvosi Biológiai Intézet). I. díjban részesült *Radnai Valéria* (EFK Pécsi Képzési Központ, Gyógytornász Szak). Egyetemünkről III. díjban részesült *Drenkovics Lívia* (Ortopédiai Klinika), *Solymos Andor, Bauer Márta, Németh Ádám* (Szívgyógyászati Klinika) és *Kiss Balázs* (Biofizikai Intézet). Mivel egyetemünk küldöttsége a résztvevők pontosan 20 %-át alkotta, ugyanakkor a díjaknak csak 12,5 %-át nyertük el, ezért első megközelítésben azt mondhatjuk, hogy ezúttal némileg elmaradtunk a papírformától. Talán nem tanulságok nélküli azonban a szereplésünk kissé részletesebb elemzése sem. Az alábbiakban először az idei versenytársakhoz, majd korábbi saját szerepléseinkhez hasonlítom idei szereplésünk adatait. Végül a MEDLINE adatbázis nyújtotta lehetőségekkel élve megkísérelem egyetemünk „felnőtt", azaz nem tudományos diákköri teljesítménye egy sajátos vetületének összevetését a többi egyetemével.

Az 1. táblázatban az idei OTDK-n szereplő csapatok teljesítményét hasonlítottam össze. Kiemelkedő teljesítményt nyújtott a házigazda szegedi csapat, hiszen a szegedi résztvevők száma csupán fele volt a budapesti résztvevőkének. Az azonos nagyságú csapattal szereplő debreceni és pécsi küldöttség nagyon hasonló eredményt mondhatott magáénak. Egyetemünknek az elmúlt 3 OTDK-n nyújtott szereplését tükröző adatokat a 2. táblázatban vetettem össze. Az összehasonlított OTDK-konferenciák közül legjobban 2003-ban szerepeltünk, az idei szereplés talán a 2001-eshez hasonlítható (amikor több érmet értünk el, de nem volt I. helyezésünk).

1. táblázat: A XXVII. OTDK Orvostudományi Szekciójának éremtáblázata

Helyezés	I. díj	II. díj	III. díj	Összesen
Budapest	3	6	3	12
Debrecen	1	4	2	7
Pécs	2	-	3	5
Szeged	3	5	7	15

Országos Tudományos Diákköri Konferencia Szekciójáról

2. táblázat: A PTE eredményei az elmúlt három OTDK-konferencián

Helyezés	I. díj	II. díj	III. díj	Összesen
2001	-	3	5	8
2003	3	2	1	6
2005	2	-	3	5

3. táblázat: A „Budapest", „Debrecen", „Pecs" és „Szeged" szavak előfordulási gyakoriságának százalékos megoszlása a MEDLINE adatbázisban

Időszak Találatok száma	2000 (n =1413)	2002 (n = 1611)	2004 (n = 1696)	Teljes adatbázis (n = 21102)
Budapest	62 %	61 %	61 %	63 %
Debrecen	12 %	13 %	12 %	11 %
Pecs	10 %	9 %	9 %	9 %
Szeged	16 %	17 %	16 %	17 %

A keresést a PubMed hozzáférésen keresztül, 2005. március 31-én végeztem (ezen a napon az adatbázis 517521 közleményt tartalmazott). A leszűkítési lehetőségek közül az „affiliation" mezőt használtam, az adott időszakra vonatkozó „publication date" megszorítással kombinálva.

A 3. táblázatban a „Budapest", „Debrecen", „Pecs" és „Szeged" szavak százalékos előfordulási gyakoriságát hasonlítottam össze a MEDLINE adatbázisának „affiliation" mezőjében. Ez az elnagyolt összehasonlítás természetesen nem csak az adott városban működő egyetemi karok teljesítményét tükrözi, hanem szerepel benne minden, az adott városban működő, és a MEDLINE adatgyűjtési szempontjainak megfelelő közleményeket publikáló kutatóhely. A találatok viszonylagosan nagy száma és a százalékos megoszlás adatainak szinte meglepő állandósága azonban talán alátámasztja ennek a tájékozódó jellegű megközelítésnek a létjogosultságát. Ez a gyors tájékozódás azt mutatta, hogy a „Pecs" szó részesedése nagyjából megfelel a „Debrecen" szó részesedének, ugyanakkor jelentősen elmarad a „Szeged" szó részesedésétől. Ebben az összevetésben a találatok közel 2/3-a a „Budapest" szóhoz kötődött.

A számokkal való fenti játszadozás talán szolgálhat bizonyos tanulságokkal a TDK-munka mérhető teljesítményének az országon belüli összevetésekor. Nem szabad azonban megfeledkeznünk arról az alapvető igazságról, hogy a TDK aktivitásának célja nem az OTDK-díjak megszerzése – az csak teljesítményserkentő eszköz csupán –, hanem a tudományos kutatómunka megismertetése és megszerettetése hallgatóinkkal. A XXVII. OTDK is világosan bizonyította, hogy a TDK keretében hallgatók százai és százai teszik meg az első lépéseiket a tudományos megismerés útján Budapesten, Debrecenben, Pécsett és Szegeden egyaránt.

Dr. Decsi Tamás
PTE ÁOK TDK Tanács elnöke

Medikus Kupa

Ez évben április 1-3-ig 33. alkalommal rendeztük meg az Általános Orvostudományi Karon a Medikus Kupát. A rendezvény szervezését a Medikus Diáksportkör, a Mozgástani Intézet és a Hallgatói Önkormányzat közösen végezte.
Fővédnökök voltak: *dr. Rácz Jenő* egészségügyi miniszter, *dr. Ábrahám Attila*, a Nemzeti Sporthivatal államtitkára, *dr. Lénárd László*, a PTE rektora. Védnökök: *dr. Frenkl Róbert*, a Magyar Egyetemi Főiskolai Sportszövetség elnöke, *dr. Toller László*, Pécs polgármestere, *dr. Sümegi Balázs*, a PTE Általános Orvostudományi Kar dékánja és *dr. Sulyok Endre*, a PTE Egészségügyi Főiskolai Kar főigazgatója.

Eredmények

	Női kosárlabda	Női kézilabda	Női röplabda	Férfi kosárlabda	Férfi kézilabda	Férfi röplabda	Férfi foci	Össz-pontszám	Összetett helyezés
Pécs	4.	1.	2.	3.	4.	2.	2.	18	3.
Budapest	2.	4.	4.	2.	3.	4.	4.	12	4.
Debrecen	1.	3.	3.	1.	1.	3.	1.	26	1.
Szeged	3.	2.	1.	4.	2.	1.	3.	21	2.

Medikus női összetett	Kosárlabda	Kézilabda	Röplabda	Összpontszám	Helyezés
Pécs	4.	1.	2.	9	2.
Budapest	2.	4.	4.	5	4.
Debrecen	1.	3.	3.	9	3.
Szeged	3.	2.	1.	10	1.

Medikus férfi összetett	Kosárlabda	Kézilabda	Röplabda	Foci	Összpontszám	Helyezés
Pécs	3.	4.	2.	2.	9	3.
Budapest	2.	3.	4.	4.	7	4.
Debrecen	1.	1.	3.	1.	17	1.
Szeged	4.	2.	1.	3.	11	2.

Két év az Onkoterápiás Intézetben

Dr. Ésik Olga 2003. március 1-je óta irányítja az Onkoterápiás Intézet működését, s ebből az alkalomból készítette az alábbi rövid beszámolót. Ez alkalommal csak az intézetet érintő betegellátó tevékenységéről ír, s egyebekben a honlapjára utal: *(www.esik-olga.hu)*.

Az onkológia jelentőségéről

Az iparilag fejlett országokhoz hasonlóan hazánkban is a szív- és érrendszeri, valamint a rosszindulatú daganatos betegségek jelentik a vezető halálokokat. A dél-dunántúli régióban az évenként újonnan diagnosztizált, rosszindulatú daganatos betegek száma ez idő szerint 7000, s ennek többszörösét teszik ki a megelőző években kórismézett, illetve kezelt betegek. Ez utóbbi betegek részaránya folyamatosan növekszik annak eredményeképpen, hogy az onkológiai ellátás hatékonysága évről évre javul.

Az onkológiai ellátás leglényegesebb összetevői

A hatékony kezelés feltétele, hogy a betegséget a lehető legkorábbi fázisban felismerjék, s ebben meghatározó a családorvosoknak és a szűrővizsgálatoknak a szerepe. A daganatos betegségeknek nagyon sok válfaja van, s ennek megfelelően a hatékony kezelési stratégia is változik. A pontos diagnózison alapuló, optimális terápia tervezéséhez és kivitelezéséhez a megfelelő képzettségű személyzettel és infrastruktúrával rendelkező onkológiai centrumok biztosítják a feltételeket. A rosszindulatú daganatos betegek kezelésére három lehetőség kínálkozik: sebészi beavatkozás, sugárkezelés és kemoterápia. Sebészi beavatkozás szinte valamennyi betegnél szükséges, sugár- és kemoterápiára az esetek mintegy 50-50 %-ában kerül sor.

A PTE Onkoterápiás Intézetének szerepe ebben a komplex feladatban; a legmegfelelőbb terápia kiválasztása

Mindenek előtt áttekintjük a hozzánk irányított betegek korábbi leleteit, és szükség esetén koordináljuk a pontos diagnózishoz még hiányzó vizsgálatok elvégzését. Az intézet profiljába a három kezelési modalitás közül csak a sugár- és kemoterápia tartozik.

Egy-egy beteg kivizsgálását a terápiás döntés meghozataláig ugyanaz a szakorvos irányítja. Ez a kolléga a kivizsgálás befejezését követően az intézet valamennyi orvosa jelenlétében ismerteti a döntéshez szükséges adatokat (betegenként 70-80). A döntést szakmai megbeszélés előzi meg, az eredményről és a döntés hátterét képező adatokról minden esetben írásos feljegyzés készül. A döntést megelőző megbeszélések – a személyi jogok védelme miatt – természetesen nem a kórtermekben, az orvosi vizetek keretében történnek. Ezt az eljárási rendet egy évvel ezelőtt mi vezettük be (elsőként) az országban, de ma már módszerünket átvéve máshol is alkalmazzák.

Szinte általános gyakorlat az országban, hogy a kemoterápia minden meghatározó adatát (összetétel, dózis, időrend stb.) nagyon precíz módon, írásban rögzítik. Ez nálunk ugyanígy történik. Nem nevezhető azonban általános gyakorlatnak az a döntésünk, hogy a kemoterápiás ciklusonként több napon át, megszakítás nélkül végzett infúziók kivitelezéséhez minden beteg számára beszerzünk egy egyszerhasználatos, hordozható infúziós pumpát. Ez a sokezer forintos eszköz megengedi, hogy az érintett betegek a kezelés több napján át ne legyenek ágyhoz kötve. A kemoterápiában részesülő betegek vénái a sorozatos punkciók eredményezte sérülések miatt egyre nehezebbé teszik a következő vérvételeket vagy az infúzió beadását. Ennek elkerülése érdekében minden indokolt esetben tartós kanülöket helyezünk be, melyek hónapokon át biztosítják újabb szúrások nélkül a vérvételeket és az infúziók beadását. Egy éve vezettük

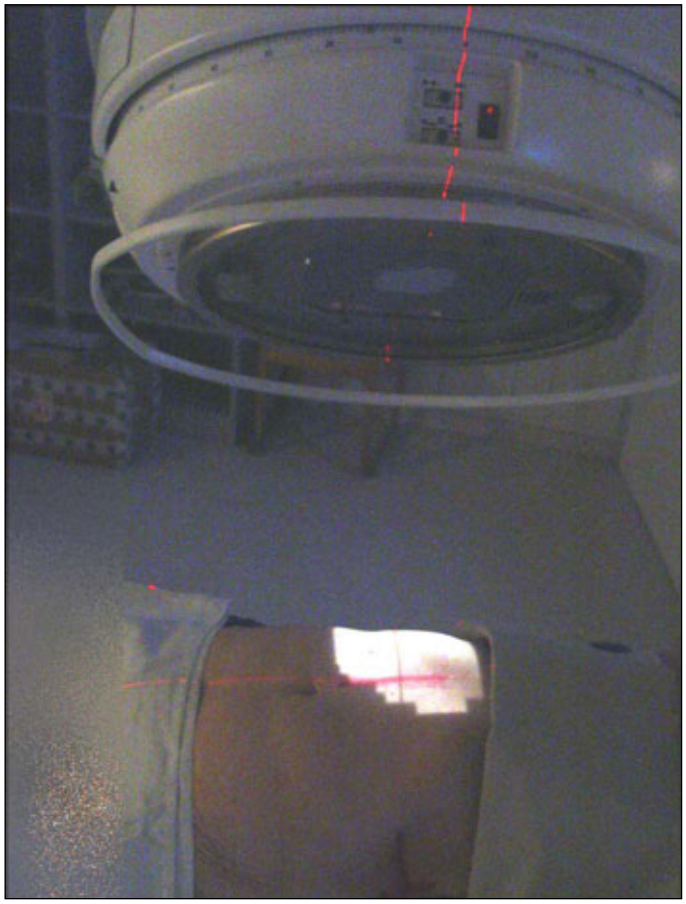

be azt a gyakorlatot is, hogy az infúziós keverék felelősségteljes összeállítását kvalifikált gyógyszertári szakasszisztensek végezzék. Erre az országban ma még nagyon kevés helyen van példa.

Sugárterápia Pécsett és másutt

Tagadhatatlan, hogy Pécsett a sugárterápiás berendezéseink száma (azonos számú lakosra vetítve) alatta marad az országos átlagnak. A közelmúltban tette meg az egyetem a szükséges lépéseket egy következő, sugárterápiás célokat szolgáló gyorsítót befogadó bunker építéséhez. Az újabb gyorsító beszerzése további minőségi előrelépést jelent majd a régió sugárterápiás ellátásában.

A meglévő infrastruktúránk optimális kihasználása céljából komoly erőfeszítéseket teszünk a kezelések magas szintű kivitelezése érdekében. Köztudott, hogy a daganatos szövetek biztonságos elpusztításához egy meghatározott sugármennyiség, úgynevezett dózis szükséges. Egy jól kivitelezett sugárterápiával szemben megkövetelhető, hogy ezt a dózist a daganatos szövetek teljes tömege megkapja, ugyanakkor az egészséges szöveteket a lehető legkisebb sugármennyiség (ideális esetben 0 dózis) érje. Mindebből következik, hogy az ideális sugárterápiát csak nagyon gondos tervezéssel lehet közelíteni. A sugárterápia tervezésére több módszer is választható, de mindegyikhez kiindulási feltétel a besugárzási céltérfogat kijelölése, azaz a daganatos szöveteknek az egészséges szövetektől való minél pontosabb elkülönítése. A feladat megoldását képalkotó diagnosztikai módszerek támogatják. A legpontosabb tervezést a sugárdózis-eloszlásoknak háromdimenziós számítása jelenti. Közel fél éve ilyen típusú tervezés alapján végezzük a lineáris gyorsítóval kivitelezett kezelések mindegyikét. Ez nagyon komoly előrelépést jelent a korábban alacsony számban végzett, kétdimenziós besugárzás-tervezé-

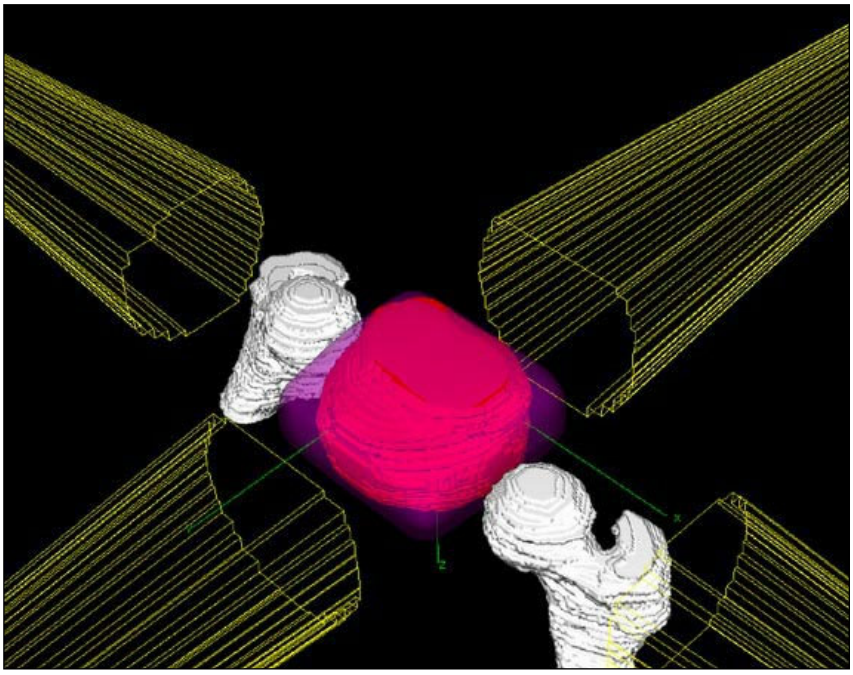

sekhez képest, és még nagyobb mértékben a durván közelítő, táblázatok alapján kivitelezett tervezésekhez képest.

A háromdimenziós tervezőrendszert az egyetem vezetése fél évvel ezelőtt szerezte be. Ezzel időben egybeesett a meglévő lineáris gyorsító teljes felújítása. Az egész projekt mintegy 300 millió Ft-ba került.

A tényleges besugárzás a precíz tervezésnek megfelelő pontossággal történik

A tervezés és a kivitelezés folyamatába 6 ponton építettünk be olyan ellenőrzési pontokat, amelyek ezt a célt szolgálják. Hasonlóan részletes minőségellenőrző/minőségbiztosító rendszer intézetünkön kívül csak Kaposváron működik, ahol azt már évekkel ezelőtt bevezették. A minőségellenőrzés részleteinek mellőzésével jegyzem meg, hogy az általunk követett gyakorlat átlagosan 2-3 mm-es pontossággal garantálja a sugárterápiás terv megvalósítását, ami egyezik a nemzetközi elvárásokkal.

A reprodukálható és magas színvonalú tevékenység iránti elkötelezettségünket bizonyítja, hogy az Onkoterápiás Intézet az egyetem klinikai intézetei közül másodikként, tavaly szerezte meg a nemzetközi szintű (ISO) minőségi tanúsítványt.

Minőségbiztosítási rendszerünk egyik összetevőjeként kidolgoztunk egy nagyon részletes tájékoztató anyagot a sugárterápiában részt vevő betegek számára. Ez az anyag betegségcsoportonként tájékoztatja az érintetteket a kórkép lényegéről, a kezelés konkrét formájáról, annak menetéről és az azzal járó kockázatokról (mellékhatásokról). Ilyen részletes, a legújabb nemzetközi előírásoknak megfelelő tájékoztató anyagot intézetünkön kívül csak a Kaposvári Onkoradiológiai Központban alkalmaznak (ahol azt elsőként vezették be az országban).

Személyi állomány

Az intézet mai létszáma 82. Kinevezésem idején a munkatársak száma 60 volt, mert a 22 üres státuszt hosszú időn át nem sikerült betölteni. Jelenleg 10 (esetenként több szakvizsgával rendelkező) szakorvosunk és 4 szakorvosjelöltünk van. Nagyon fontosnak tartom, hogy a munkatársi gárda fogékony legyen az onkológia területén elért legújabb eredmények iránt. Ez általában együtt jár a szakirodalomban való folyamatos tájékozódással, kutatói szemlélettel és tudományos minősítéssel. A jelenlegi személyi állomány motivált és minőségi munkára fogékony, amit az elmúlt 2 év legfontosabb eredményeként értékelek. Munkatársaim közül három PhD, egy pedig MTA doktora tudományos minősítéssel rendelkezik, egy további kolléga most készül PhD-értekezésének megvédésére. Intézetünk jelenleg az első helyet foglalja el az országban az egyetlen onkológiai vagy sugárterápiás osztályra eső, tudományos minősítéssel rendelkezők száma szerinti sorrendben.

Dr. Ésik Olga
intézetvezető egyetemi tanár

A Pécsi Akadémiai Bizottság közgyűlése
2005. március 9.

Március 9-én rendezték meg a Pécsi Akadémiai Bizottság (PAB) ez évi közgyűlését. A hagyományoknak megfelelően a PAB elnöke, *Méhes Károly* akadémikus beszámolt az Akadémia területi bizottságának 2004. évi eredményeiről és gondjairól. A sok adattal illusztrált előadásból kiderült, hogy a 11 szakbizottsággal és 75 munkabizottsággal működő szervezetben az elmúlt esztendő a csendes munka éve volt; feltűnő változások nem voltak. Sikernek számít a határon túli magyar tudósokkal, valamint a dunántúli egyetemekkel és a Veszprémi Akadémiai Bizottsággal való kapcsolatok elmélyítése. Utóbbi különösen hasznosnak ígérkezik az esetleges interdiszciplináris nemzetközi pályázatok terén. Kialakulóban van egyfajta „Pannon Tudományos Fórum", amelynek keretében 2004-ben Veszprémben került sor a nyugat-dunántúli szakemberekkel közös élő természettudományi konferenciára, 2005 áprilisában Pécsett lesz egy közös konferencia a környezetvédelem tárgyköréből. A PAB továbbra is támogatta a tudományos utánpótlás bemutatkozási lehetőségeit, az elmúlt évben is ösztönözte a határterületi témák megvitatását.

Ezután *Hámori József* akadémikus, az MTA alelnöke köszöntötte a közgyűlést. Hangsúlyozta, hogy Pécsett az anyagi nehézségek ellenére is jelentős tudományos eredmények születnek, és ehhez az esetek egy részében a maga szerény eszközeivel a PAB integráló tevékenysége is hozzájárul.

A rendezvény tudományos előadását *Bélyácz Iván*, az MTA 2004-ben megválasztott új pécsi levelező tagja, a PTE Közgazdaság-tudományi Karának professzora tartotta „Reálgazdaság, eladósodás, modernizáció" címmel. A nagy tetszéssel fogadott referátum a magyar gazdaság helyzetét elemezte tárgyilagos, kritikus, de a felesleges pesszimizmustól óvó módon.

A közgyűlés záró aktusa a PAB és a „Dél-Dunántúl a Tudomány Támogatásáért" Alapítvány pályázatának eredményhirdetése volt. A 2004. évi pályázatra összesen 30 jeligés pályázat érkezett. A bíráló bizottság értékelését *Fodor István* egyetemi tanár, a PAB titkára ismertette. A PhD-fokozattal rendelkezők, vagy a PhD-képzésben részt vevők kategóriájában a 22 pályamunka közül négyen nyertek pályadíjat, további négyen elismerő oklevelet. Orvos-biológiai témával 100 000 forintos díjat kapott *dr. Vermes Csaba* „Az osteoblast szerepe a perioprotetikus osteolysis és az aseptikus implantátum-lazulás kialakulásában" című tanulmánya, oklevéllel jutalmazták *dr. Bagi Éva Eszter* „A folyadékfelvétel angiotenzinergiás mechanizmusainak szabályozása a zona incertában és az amygdala centrális magjában" című dolgozatát.

A tudományos fokozattal nem rendelkezők csoportjában 8 pályaművet nyújtottak be, ezek között nem volt díjazásra javasolt orvos-biológiai tanulmány.

Pilaszanovich Imre vendégprofesszori előadás – 2005.

Ez évben március 21-én 15. alkalommal került sor a Pilaszanovich Imre vendégprofesszori előadásra. *Pilaszanovich Imre* egyetemi docens a Gyermekklinika sebészeti osztályának – bátran állíthatjuk – legendás hírű vezetője, több évtizeden keresztül vezette a klinika gyermeksebészeti osztályát. Irányításával alakult ki a Gyermekklinikán a vegyes feladatokat ellátó felnőtt- és gyermeksebészeti osztályból a több profilú, speciális gyermeksebészeti osztály. Pilaszanovich doktor személye és munkássága nemcsak hazánkban volt ismert, hanem Európa szinte minden országában. Számos külföldi társaság tagja volt. Vezetése alatt egy gyermeksebészeti generáció nőtt fel. Érdeklődése igen szerteágazó volt, különösen az akkor bontakozó újszülöttsebészetet művelte magas szinten. 35 évvel ezelőtt nyelőcső-atresiával még nem maradt életben újszülött beteg Pécsett, de még Magyarországon sem. Ma már elértük, hogy ezen fejlődési rendellenességgel sújtott újszülöttek túlélése 100 %-os, ha a nyelőcsőelzáródás mellett nincs egyéb súlyos kísérő fejlődési rendellenesség.

Halála után tanítványai emlékprofesszori címet hoztak létre. Minden évben a világ egyik legismertebb gyermeksebész professzora látogat el néhány napra Pécsre, ahol aktívan részt vesz az osztály munkájában, viziteken, betegmegbeszéléseken, gyakran műtéteket végez. Az elmúlt másfél évtized alatt a világ minden tájáról, Európából, az Egyesült Államokból, Afrikából, Ausztráliából, Japánból érkeztek a vendégprofesszorok.

Az idei vendég *Prof. Juan Tovar*, a Madridi Gyermeksebészeti Klinika vezetője volt. A nemzetközileg is igen ismert szakember a veleszületett hasfali defektusok váltakozó és új szemléletű ellátásáról tartott igen érdekes előadást. Pécs és a dél-dunántúli megyék orvosai mellett eljöttek Győr, Budapest, Miskolc, Debrecen, Szeged vezető gyermeksebészei is az ünnepi előadásra. Az intenzív szakmai program mellett alkalom nyílt kötetlen baráti együttlétre is.

A Gyermekklinika sebészeti osztályán folyó, most már nemzetközi hagyományokkal rendelkező, évenkénti Pilaszanovich Imre vendégprofesszori előadás komoly szakmai elismertséget vívott ki nemcsak hazánkban, hanem a gyermeksebészet területén az egész világon.

Dr. Pintér András

Fiatal Gyermekorvosok Országos

2005. március 20. és 22. között negyedik alkalommal került megrendezésre Budapesten a Bethesda Kórház szervezésében a Fiatal Gyermekorvosok Országos Találkozója. A már hagyományosnak nevezhető rendezvény évről évre egyre több résztvevőt vonz. Az idén is kétnaposra tervezett találkozó, tekintettel a beérkezett előadások nagy számára, végül három naposra bővült. Összesen nyolc szekcióban 64 előadást hallhattunk, valamint két szekcióban 16 poszter került bemutatásra. Az első napon elsősorban átfogó jellegű előadásoké volt a főszerep, hétfőn és kedden pedig esetismertetéseket hallottunk, ill. vitattunk meg a gyermekgyógyászat szinte minden területéről. Az idén klinikánk szép számban, 11 előadással képviseltette magát a találkozón: *Kovács Andrea:* Lymphadenomegalia differenciáldiagnosztikai problémái néhány érdekes esetünk kapcsán – felkészítő dr. Kajtár Pál, dr. Ottófy Gábor; *Szabó Éva*: A plazma zsírsavösszetételének változása diabeteses ketoacidosis ismétlődése kapcsán – felkészítő dr. Decsi Tamás; *Szele Eszter:* Omphalokelés betegeink; diagnosztikus és terápiás lehetőségek – felkészítő dr. Adamovich Károly; *Turai Réka:* Hepatitis C vírus infectio leukémiás és tumoros megbetegedésű gyermekeknél – felkészítő dr. Szűcs Rozália, dr. Ottófy Gábor; *Bokor Szilvia:* A béta-3 adrenoreceptor gén TRP64ArG polimorfizmusának összefüggése a zsírsavellátottsággal elhízott gyermekekben – felkészítő dr. Erhardt Éva; *Kárteszi Judit:* Smith-Magenis syndroma – genetikailag kódolt viselkedészavar? – felkészítő dr. Hollódy Katalin, dr. Fenyvesi Ilona; *Magyar Katalin:* Légzés- és keringés-összeomlás rutin ortopédiai műtét másnapján egy Hurler-syndromás betegben – felkészítő dr. Stankovics József; *Kovács Nóra:* Az otitis media buktatói – felkészítő dr. Kopcsányi Gábor; *Vojcek Ágnes:* Ritka betegségek társulása: immundeficiencia, histiocytosis, esetleg ALL? – felkészítő dr. Kajtár Pál, dr. Ottófy Gábor; *Rózsai Barnabás:* Miért húzódik el az immundeficienciák diagnózisa? – felkészítő dr. Molnár Dé-

Pillanatfelvétel a Fiatal Gyermekorvosok Országos Találkozójának záró vacsorájáról

Etika továbbképzés orvosoknak az Általános Orvostudományi Karon

Egyetemünk Igazságügyi Orvostani Intézete szervezi ettől az évtől négy naptári éven át az igazságügyi orvostan szakorvosai és szakorvos-jelöltjei számára azokat a pontszerző továbbképzéseket, melyeket az elmúlt továbbképzési ciklusban a szegedi intézet szervezett. Ezek a továbbképzések több naposak, és záróvizsgával érnek véget. Az első pécsi továbbképzés az orvosi etikáról szólt; 2005. március 31-től április 2-ig, három napon át tartott. A téma nem csak az igazságügyi szakorvosok számára lehetett érdekes (az abortusz, az eutanázia vitatott kérdéseinek szakértői megítélése miatt), hanem más orvosi szakmák művelőinek is, hiszen résztvevőnek más szakmák művelői is jelentkeztek.

A továbbképzés az OFTEX honlapjára több, mint fél évvel a megrendezés időpontja előtt felkerült. Számítva arra, hogy az OFTEX továbbképzési hirdetményeit még kevesen olvassák a NET-en, egyetemünk klinikáinak, intézeteinek e-mail-ban is megküldtük a programot és a rendezvény sárga papírra nyomtatott hirdetményét. Közvetlenül is küldtünk értesítést a jogi és a természettudományi karokra. Sajnálatos, hogy a résztvevők között alig láttunk valakit a kar oktatói és hallgatói közül – annak ellenére, hogy részükre ingyenes volt (lett volna) a részvétel. Örvendetes volt azonban, hogy többen voltak a másik két karról jött vendégek. A résztvevők az ország legkülönbözőbb városaiból (sőt falvaiból) érkeztek, Szombathelytől Miskolcig, Szegedig.

A program összeállításában az volt a vezérelv, hogy az általánostól haladjunk a konkrét felé. Az első napon az etika kialakulásáról, történetéről, a különböző etikai irányzatokról, a jog és az etika viszonyáról hangzottak el előadások. Az előadások színvonalát garantálta, hogy az előadásokat a szakterületek olyan avatott ismerői tartották, mint – az elhangzás sorrendjében – *dr. Blasszauer Béla* tudományos tanácsadó (PTE ÁOK Családorvostani Intézet), *dr. Boros János* egyetemi tanár (PTE BTK Filozófiatörténeti Tanszék), *dr. Pörczi Zsuzsanna* egyetemi adjunktus (PTE EFK Pécsi Képzési Központ), *dr. Andrássy György* egyetemi tanár (PTE ÁJK Politikatudományi és Társadalomelméleti Tanszék).

A második napon a különböző egyházak orvoslással kapcsolatos etikai normáit, abortuszról, halálról, eutanáziáról alkotott véleményét ismerhettük meg. A keresztény egyházak álláspontját *dr. Kormon József* címzetes esperes (a PTE ÁOK Kutatásetikai Bizottságának tagja), a zsidó vallás etikai törvényeit *dr. Polnauer Sándor* főrabbi (az Aacheni Egyetem tanára, a MAZSIHISZ elnökhelyettese), az iszlám orvoslás etikai normáit *dr. Benke József* egyetemi docens (a PTE Egyetemtörténeti Múzeumának igazgatója), a keleti kultúrák lélekvándorlással, halállal kapcsolatos nézeteit *Hosszú Zoltán* (az Indiai Kulturális Központ Krisna Udvar Pécs vezetőhelyettese) ismertette. A nap utolsó előadásán a Jehova Tanúi Egyház híveinek transzfúzióval kapcsolatos nézetei miatt felmerülő – sok klinikus és orvosszakértő számára komoly etikai (és szakmai) dilemmát jelentő – orvosi ellátás kérdéseiről esett szó. A *Jankovics Tibor* (Jehova Tanúi Egyház Kórházi Információs Szolgálat igazgatója) által tartott előadás után nem kerekedett vita, hanem korrekt diszkusszió folyt. Sok hozzászóló elmondta: ha többet tudott volna erről korábban, merev nézeteit már korábban revideálta volna. (Az előadásokról az Új Dunántúli Napló is beszámolót közölt.)

Szombatra maradt a népi orvoslás etikájáról szóló előadás, melyet *dr. Andrásfalvy Bertalan* egyetemi tanár (PTE BTK Néprajzi Tanszék) tartott. A népi kultúra és a népi orvoslás egységéről sok érdekes bizonyíték hangzott el előadásában.

A továbbiakban az orvosszakértői munka irányát, szabályait meghatározó, jogszabállyá vált etikai normákról (*dr. Bajnóczky István),* a Magyar Orvosi Kamara és a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara etikai kódexeiről (az azok létrehozásában résztvevő munkaközösségek vezetőitől, *dr. Poczkodi Sándortól,* a MOK országos etikai bizottságának volt elnökétől és *dr. Bajnóczky Istvántól,* a MISzK országos etikai bizottságának volt elnökétől) hangzottak el előadások. Végezetül a két kamara országos etikai bizottságának elnökei (*dr. Benoist György* és *dr. Szabó István* főorvosok) beszámoltak mindkét kamara országos etikai bizottságának eddigi tapasztalatairól, és az eljárások alapján „országos etikai helyzetjelentést" adtak.

Az 55 kérdésből álló tesztlap az előadók által leadott kérdésekből állt össze. A továbbképzésért 50 pont járt azoknak, akik a tesztet is megírták. Arra számítva, hogy lesznek, akik csak a második nap előadásait kívánják meghallgatni és nem akarnak tesztet írni (és valóban voltak ilyenek is), külön akkreditáltattuk az egyházak etikai nézeteiről szóló napot. Ezért a napért 10 pontot lehetett szerezni.

Nem tudok arról, hogy (továbbképzés, vagy más címen) valaha, valahol lett volna alkalom – egymás után, egymás mellett, ugyanazon a napon – a nagy világvallások orvoslásról, születésről, abortuszról, halálról, eutanáziáról vallott nézeteit megismerni. Nem hiszem, hogy hasonló alkalom – belátható időn belül – újra adódik. Akik kihagyták, sajnálhatják. (Ez nem az én véleményem, hanem azoké, akik itt voltak, és azt mondták: örülnek, hogy eljöttek, és sajnálnák, ha kihagyták volna, mert ilyen alkalom nagyon ritkán adódik.) Az előadásokról mondott dicséretek nem a szervezőt, hanem a kitűnő előadókat illetik. Köszönöm nekik.

Dr. Bajnóczky István

Találkozója

nes, dr. Stankovics József; *Csernus Katalin:* Paralyticus ileus képében jelentkező hypokalaemia – felkészítő dr. Erhardt Éva.

Minden szekciót a gyermekgyógyászat neves képviselőinek útravaló szavai nyitottak meg, majd az előadásokat követően közönségdíj átadására került sor. Közülünk hárman részesültek ebben az elismerésben: *Kovács Andrea, Rózsai Barnabás* és *Kovács Nóra.* A díj egyben magában foglalja a Magyar Gyermekorvosok Társaságának Nagygyűlésére való meghívást Balatonszárszóra, 2005 őszén.

A még kevésbé gyakorlott, fiatal előadók izgalmát oldotta a hétfő esti jó hangulatú vacsora és buli. A sokszínű előadások, a közös esetmegbeszélések, a szünetek kötetlen hangulatú beszélgetései sok új ismerettel és ismerőssel gazdagítottak bennünk. Reméljük, hogy jövőre hasonló számban és hasonló eredményekkel, sikerekkel újra találkozunk.

Dr. Kovács Nóra
Gyermekklinika

ISO minőségbiztosítási rendszer

Intézetünk a Laboratóriumi Medicina Intézettel közösen kezdte meg a felkészülést a csatlakozásra az ISO 17025 és ISO15189 minőségbiztosítási rendszerhez. Az intézetek felkészülését közös külső minőségbiztosítási szakértő koordinálja *Uherkovichné dr. Paál Mária* személyében, míg az Immunológiai és Biotechnológiai Intézet minőségirányítási vezetője *dr. Melczer Attiláné*. Bár jelenleg csak rövid ideje folyik a minőségbiztosítási rendszer követelményeihez való alkalmazkodás, máris érezhető ennek pozitív hatása. A rutin laborvizsgálatok végzésében és adminisztrációjában bekövetkezett változások jelentősen megkönnyítik az eredmények rendszerezését és az OEP felé való elszámolást. A vegyszertárolás szigorú követelményeinek való megfelelés tette szükségszerűvé a hűtők hőmérsékletének rendszeres monitorozását, ami a reagensek minőségének megőrzése szempontjából elsődleges. Mostanra elmondhatjuk, hogy laboratóriumunk megtette a kezdeti lépéseket egy világszerte elfogadott minőségbiztosítási rendszer alkalmazása terén, bár a teljes ISO-kompatibilitás eléréséhez még jelentős további erőfeszítések szükségesek.

Dr. Bartis Domokos

Óvoda, bölcsőde

A Pécsi Tudományegyetem ÁOK OEC EFK Szakszervezeti Bizottsága, szakszervezeti tagsága és az egyetem munkavállalói döbbenettel olvasták az Új Dunántúli Napló hasábjain (Lásd Sajtószemle, 47. oldal – a szerk.) az egyetem vezetésének tu-lajdonított nyilatkozatot arról, hogy az egyetem működtetésében lévő szociális létesítmények fenntartására nincs megoldás.

Különösen sérelmezzük, hogy a szociális partnerek egy újság híradásából értesülnek az egyetem szociális létesítményeivel kapcsolatos tervezett intézkedésekről.

Az óvoda, bölcsőde olyan szociális vívmány, melyet elődeink harcoltak ki és létesítettek az egyetem munkavállalóinak nem kevés társadalmi munkájával is.

Nem tudjuk elfogadni, hogy az egyetem 40 milliárdos költségvetéséből nincs fedezet a fenti létesítmények üzemeltetésére (20 + 30 millió forint).

Nem tudjuk elfogadni azt sem, hogy az egyetem több milliárdos hiányáért a humán erőforrás és a szociális létesítmények költségeit tegyék felelőssé, és azok megcsonkításával kívánják a hiányt megszüntetni.

Nem mellékesen szeretnénk emlékeztetni az egyetem vezetését és a döntések meghozóit, hogy valamikor gyermekeik és majdan unokáik is ezen létesítményekben cseperednek fel.

Illés József

a PTE OEC ÁOK EFK SZB titkára

Üdülési felhívás

Az alábbiakban tájékoztatjuk a PTE OEC ÁOK EFK Szakszervezeti Bizottság Üdülőjének üdülési lehetőségeiről.

Siófok, Tímea u. 1.

Turnusok: I. 2005. július 11-17-ig (7 nap)
II. 2005. július 18-26-ig (9 nap)
III. 2005. július 27-augusztus 4-ig (9 nap)
IV. 2005. augusztus 6-14-ig (9 nap)
V. 2005. augusztus 15-21-ig (7 nap)

Térítési díj (szállás, 3-szori étkezés, strandbelépő, idegenforgalmi adó)

Egyetemi dolgozó és hozzátartozója:
Felnőtteknek: 3 200,-Ft/nap/fő
Gyerekeknek: 2 000,-Ft/nap/fő (14 év alatt)
2 400,-Ft/nap/fő, (14 és 18 év között)

Fenti térítési díjak az ígért egyetemi támogatás megvonása esetén változhatnak

Nem egyetemi dolgozó:
Felnőtteknek: 4 200,-Ft/fő/nap
Gyerekeknek: 2 400,- Ft/fő/ nap (14 év alatt)
3 000,- Ft /fő/nap (14 és 18 év között)

A szakszervezeti tagok számára utazáshoz költségtérítést fizetünk, a térítési díjakhoz kedvezményt biztosítunk.

Sátrazásra ismét van lehetőség. Jelentkezés előzetes telefonbejelentkezés alapján a helyszínen.

Díjak: Sátorhely: 600,-Ft/fő/nap (étkezés igénybevétele esetén) + 250,-Ft/fő/éj, idegenforgalmi adó
Sátorhely: 800,-Ft/fő/nap (étkezés igénybevétele nélkül) + 250,-Ft/fő/éj, idegenforgalmi adó
Üdülési csekket elfogadunk.

Jelentkezési határidő: 2005. május 23.

Harkány, Szegfű tér 7.

A szoba (kétágyas) 1 hetes turnusokban üzemel, hétfő reggeltől vasárnap 12 óráig áll rendelkezésre.
Turnusok: Május 1-től október végéig.
Az üdülőben főzési lehetőség van, berendezett kis konyhával.
Térítési díj: 1000.- Ft + 310.- Ft idegenforgalmi adó/fő/nap.
A jelentkezéseket érkezési sorrendben tudjuk figyelembe venni.

PTE ÁOK EFK Szakszervezeti Bizottság

KÖNYVISMERTETŐK

Dr. Ángyán Lajos: *Az emberi test mozgástana*

Pécs, 2005, Motio Kiadó.

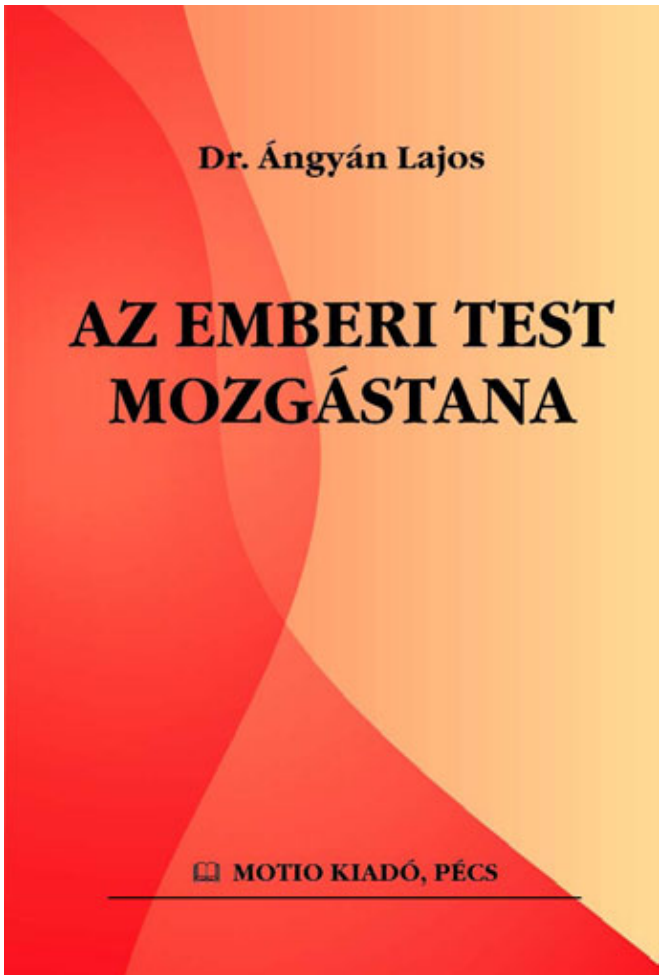

ELŐSZÓ

Az emberi test mozgástana a biomechanika alapelveire épít, de tárgyköre sokkal tágabb, mert nemcsak a mozgásszervek és a mozgások leírásával, hanem a mozgások szabályozásával, a mozgástanulással, a mozgások élettani hatásaival, a mozgáselemzéssel, valamint a helyesen végzett testedzés alapelveivel is foglalkozik. Vizsgálja azokat a tényezőket is, amelyek befolyásolják, vagyis serkentik vagy gátolják az ember fizikai teljesítőképességét.

Az emberi test mozgástanának a *szemléletmódja integratív*, ami azt jelenti, hogy *olyan egységes egészként fogja fel az emberi szervezetet, amelynek a különböző ingerekre adott válasza egymással szoros kölcsönkapcsolatban álló somatomotoros, cardiomotoros, visceromotoros és secretomotoros összetevőkből épül fel*. A szervezet az őt érő ingerekre a harántcsíkolt izmaival (somatomotoros), a szívizmával (cardiomotoros), a simaizmaival (visceromotoros) vagy mirigyműködéssel (secretomotoros) képes válaszolni, mégpedig úgy, hogy ezek a motoros megnyilvánulások nem függetlenek egymástól, hanem éppen ellenkezőleg, szoros kölcsönkapcsolatban vannak egymással. Így például izommunka végzésekor megváltozik a szívműködés, a vérnyomás és a mellékvesevelő működése is. A mellékvesevelőben termelődő adrenalin pedig visszahat az izom anyagcseréjére, s emiatt megváltozik az izomműködés.

A mozgásszervek (csontok, ízületek, izmok) adják az emberi test tömegének mintegy kétharmadát. Ezért, már pusztán a mennyiségük miatt is, a mozgásszervek meghatározó szerepet játszanak az egész szervezet mindenkori működési állapotában. *A mozgásszervek azonban nemcsak megtartják és mozgatják a testet, hanem a belőlük kiinduló, kinesztéziás afferens ingerületekkel befolyásolják a központi idegrendszer izgalmi szintjét, s ennek révén a magasabb rendű agyműködést is*. Nincs olyan életfolyamat (vérkeringés, légzés stb.), amelyet ne serkentene vagy gátolna az izommozgás. Következésképpen a testedzés a legegészségesebb *„izgatószer”*.

Az emberi test mozgástana több területre osztható. A *tradicionális (általános vagy elméleti) mozgástan* alapjelenségekkel foglalkozik; feltárja az emberi mozgások mechanizmusait, szabályozását és magára az emberi szervezetre gyakorolt hatásait. Az *alkalmazott mozgástan* viszont a mindennapos gyakorlatban hasznosítja a mozgástan alapelveit. Több önálló területe van. Ilyen a *preventív mozgástan,* amely az egészség megőrzésére, felfrissülésre, a különböző megbetegedések megelőzésére használja a mozgástani módszereket. A *klinikai mozgástan* pedig a különböző megbetegedések gyógyításával foglalkozik. A *mozgástani praktikum* a mozgástani eljárásokat és módszereket foglalja össze. Annak alapján, hogy milyen szempontot és módszert emel ki, számos ága különíthető el, s napjainkban is újabbak születnek. Így a *holisztikus mozgástan* a test, az ész és a lélek egységét hangsúlyozza, a *pszichológiai mozgástan* a mozgatórendszer mellett a lelki működésekre is figyel, a *nevelési mozgástan* fő problémaköre a diszlexia, a *terhességi mozgástan* pedig a magzat mozgásfejlődésével foglalkozik. Tehát a mozgástani gyakorlat változatos programokat kínál az egészséges életmód kialakítására, illetve meghatározott megbetegedések megelőzésére, gyógyítására és rehabilitációjára.

Ez a könyv az elméleti mozgástannal foglalkozik. Miután különböző szakterületek művelői (orvosok, testnevelő tanárok, gyógytornászok stb.) foglalkoznak az emberi test mozgásaival, feltehető a kérdés, hogy kiknek írtam ezt a könyvet. Nyilvánvalóan reménytelen vállalkozás lenne arra törekedni, hogy a könyv mindegyik fejezete egyformán elégítse ki mindegyik szakterület művelőinek a szakmai elvárásait. Bizonyára lesznek olyanok, akik például a mozgásszervek részletesebb anatómiai leírását várnák, mások, éppen ellenkezőleg, ezt a leírást is sokallják. Mégis *mindazoknak ajánlom ezt a könyvet, akiknek szükségük van mozgástani ismeretekre.* Legfontosabb célom ugyanis a fentiekben vázolt integratív szemléletmód bemutatása. Bármelyik szakterület sikeres műveléséhez ismerni kell a mozgások különböző jellemzőinek a kölcsönkapcsolatait. Így például nem elég ismerni a különböző edzésmódszereket, ismerni kell az edzések legfontosabb élettani hatásait is. Avagy a mozgatórendszer betegségeinek gyógykezelése a megfelelő kinetikai és kinematikai adatokra építve lehet igazán eredményes.

Az emberi test mozgástana olyan széleskörű ismeretanyagot foglal magába, hogy számos szakkönyv foglalkozik az egyes részterületekkel. Ezért ajánlok néhány önkényesen kiválasztott szakkönyvet azok számára, akik részletesebben szeretnék megismerni egy-egy kérdéskör ismeretanyagát.

MODELL AZ ORVOSOK ÉS TÁRSADALOMKUTATÓK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRE

Új kötetek a karon

Az elmúlt hetekben hat új kötet jelent meg a Nemzeti Kutatási-Fejlesztési Program (NKFP 1/026/2001) keretében. E kötetek a„"Mozgásszervek és életminőség. A mozgásszervek működésének, megbetegedéseinek és a megbetegedésekből eredő társadalmi-gazdasági következmények komplex kutatása" program fontos eredményeit összegezték.

Ez önmagában még nem jelent újdonságot, hiszen a tudományos kutatómunka „normál menetébe" tartozik, hogy annak eredményeit a tudományos közvélemény elé tárják. Ami újdonsága e sorozatnak, az az, hogy a klinikusok és az elméleti szakemberek (az NKFP program kidolgozói) már a pályázat elkészítése során a szó szoros értelmében multidiszciplináris együttműködésre törekedtek a társadalom- és gazdaságtudományok képviselőivel, és a kompetens partnerek keresése során nem álltak meg az egyetem falainál. Így, a Magatartástudományi Intézet szociológusai mellett az MTA Dél-Dunántúli Regionális Kutatóintézete és a Fact Alkalmazott Társadalomtudományi Kutatások Intézete is fontos feladatot kapott e komplex kutatómunkában. Az Orvostudományi és Egészségtudományi Centrum intézetei, klinikái közül a teljesség igénye nélkül az alábbiak említhetők, amelyek kitüntetett szerepet játszottak a jelenleg publikált tanulmányok létrejöttében: Ortopédiai Klinika, Immunológiai és Reumatológiai Klinika, Immunológiai és Biotechnológiai Intézet, Anatómiai Intézet, Gyermekklinika, Mozgástani Intézet, Laboratóriumi Medicina Intézet, Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet, Egészségügyi Főiskolai Kar.

Figyelemmel kísérve e nagyon jelentős munkát, fontos tapasztalat, hogy a konkrét eredmény (a program sikeres megvalósítása és eredményeinek kötetekbe rendezése) mellett a résztvevők számára más – a szociológusok kifejezésével élve – nem szándékolt eredménye is volt ennek az együttműködésnek. Nevezetesen, az a kölcsönös tanulási folyamat, amelynek során a különböző szakmák képviselői megtanulták egymás nyelvét, az egyes szaktudományok alkalmazásának lehetőségeit stb. A különböző diszciplínák közötti együttműködés – a kötetek legalábbis számomra ezt bizonyítják – új minőséget eredményezett.

A megjelent kötetetek az alábbiak: *Czirják László, Füzesi Zsuzsanna, Tistyán László, Illés Tamás:* A felnőtt népesség mozgásszervi megbetegedései a dél-dunántúli régióban; *Illés Tamás, Czirják László, Tistyán László, Füzesi Zsuzsanna:* A gyermekek egészségi állapota, mozgásszervi megbetegedései a dél-dunántúli régióban; *Füzesi Zsuzsanna, Illés Tamás, Tistyán László, Czirják László:* A felnőtt népesség egészségi állapota a dél-dunántúli régióban; *Füzesi Zsuzsanna, Czirják László, Tistyán László, Illés Tamás:* General health status of the adult population in the South Transdanubian region of Hungary; *Pálinkás László, Berki Tímea, Boldizsár Ferenc, Engelmann Péter, Németh Péter:* Immunológiai technikák a klinikai kutatásban és diagnosztikában; *Pálné Kovács Ilona:* A dél-dunántúli régió főbb sajátosságai – háttértanulmányok a mozgásszervek és életminőség kutatásához. Sorozatszerkesztő: *dr. Illés Tamás;* szakmai lektor: *dr. Bellyei Árpád;* tördelés és nyomdai előkészítés: *dr. Lengvári István.*

Dr. Kállai János
egyetemi docens, intézetigazgató
Magatartástudományi Intézet

Baranyai Orvos, 2005. március

A PÉCSI EGYETEMTÖRTÉNETI

Pécs, 2004

Elegáns küllemű, gazdag tartalmú, sok szép – a „korabeli" fekete-fehér fotóktól eltekintve – színes képpel illusztrált, 32 oldal terjedelmű, A/4-es méretű vezető jelent meg 2004-ben, amely a Pécsi Tudományegyetem Egyetemtörténeti Múzeumának mindkét részlegét (Orvosi Kar Elméleti Tömb, Szigeti u. 12. és Vasváry Ház, Király u. 19.) bemutatja. A fotókat *Rodler Miklós* és *Tóth Árpád* készítették, a kivitelezés a pécsi Bocz nyomdát dicséri.

„Üdvözlet a Látogatónak" című előszavában *Lénárd László,* a PTE rektora röviden áttekinti a pécsi felsőoktatás történetét a XIV. századtól napjainkig, majd az egyetemi múzeumok alapításának előzményeit vázolja.

A szakmai részt *Benke József* múzeumigazgató jegyzi, aki a tőle megszokott történészi alapossággal „vezeti" végig a látogatót a két múzeum látnivalói között, nem feledkezve meg a megértéshez szükséges történelmi adatok ismertetéséről sem. A bevezetésben a múlt bemutatásának buktatóiról közöl néhány magvas gondolatot, melyet leginkább az általa idézett goethei figyelmeztetéssel tudunk összefoglalni: „A múltnál nincsen kényesebb dolog, / mint tüzes vashoz, nyúlj félve hozzá: / másképp tudomásodra hozná, / mily forró a saját korod."

Az előzményekről megtudjuk, hogy „mindkét múzeum létesítése a Nagy Lajos által 1367-ben létrehozott középkori pécsi egyetem alapítása 600. évfordulójának ünnepségéig megy vissza: az ezt megelőző években kezdődött a relikviák szervezett és spontán gyűjtése."

Ezután történelmi korszakonként és fakultásonként mutatja be a múzeumok anyagát. A Szigeti úton a minket leginkább érdeklő orvostörténelmi emlékek 120 négyzetméteren, 8 helyiségben láthatók. Az első kettőben a „régmúlt" (Studium Generale Quinqueecclesiense és Academia Istropolitana) kapott helyet, míg a harmadik a Pozsonyban alapított magyar királyi Erzsébet Tudományegyetemé. A további szobákban a Pécsi Orvostudományi Egyetem (1951-től 1999-ig) sok-sok emléke tárul a látogató elé: festmények, fényképek, szobrok, érmek (talán megbocsátható e sorok írójának némi részrehajlása, amikor példaként azt említi, hogy az ő gyűjteménye is itt látható 3 tárlóban „Egyetemünk története érmeken" címmel), könyvek, professzoraink diplomái, oklevelei, kitüntetései, levelei, kéziratai és egyéb tárgyi emlékei, orvosi műszerek és eszközök stb. Túlzás nélkül állíthatjuk, hogy országos viszonylatban is egyedülálló gyűjteményről van szó, melynek létrehozásában Benke Józsefnek oroszlánrésze volt! Kár, hogy az anyag nagyságához és eszmei értékéhez képest szűk hely áll rendelkezésre, így kényszerűségből az áttekinthetőség helyenként kívánnivalót hagy maga után.

Természetesen a Vasváry Házban látogatható részleg is rendkívül értékes és érdekes, hiszen itt vannak kiállítva a hajdani és a jelenlegi tudományegyetem többi karának

TUDOMÁNYEGYETEM EGYETEM MÚZEUMA

összegyűjtött relikviái. Így láthatjuk a jogi, a bölcsész-, az evangélikus hittudományi kar, továbbá a Tanárképző és a Pollack Mihály Műszaki Főiskola anyagait. Örömünkre itt is képviselteti magát az orvosi kar: az egyik szobában *Szentágothai János* és *Flerkó Béla* igen becses hagyatéka látható, mint pl. Szentágothai professzor 18(!) külföldi akadémiai diplomája közül 14, vagy Flerkó professzor Akadémiai Aranyérme, kuopiói díszdoktori palástja, hogy csak néhányat említsünk a sok közül.

Összefoglalva megállapíthatjuk, hogy a pécsi Egyetemtörténeti Múzeum gazdag anyagához méltó kalauz látott napvilágot, amelynek könyvespolcunkon van a helye! Recenzens a saját példányát ajándékba kapta, így nem tudja, csak feltételezi és reméli, hogy a szép kiadvány mindkét helyszínen megvásárolható.

S. T.

pA$_2$ *(members' newsletter of the British Pharmacological Society), Vol. 3 (1), 7-15, 2005*

Sir John Vane FRS (1927-2004)

John Vane became a pharmacologist by accident. His first choice of career, steming from a childhood hobby, was chemistry, and he graduated from the University of Birmingham with a Bachelors degree in that subject in 1946. But John, who was an experimentalist by nature, did not find the actual practice of chemistry as rewarding as he had imagined. Discussing his future with his head of department, he was told that J H Burn in Oxford was seeking graduates to be trained in pharmacology. John later wrote "without hesitation I grasped the opportunity and immediately went to the library to fint out what pharmacology was all about!" The study of experimental pharmacology turned out to be exactly what he was looking for and he never forgot Burn's inspirational early influence on his work and thinking.

After qualifying, John spent a short time at Sheffield University before returning to Oxford for postgraduate studies with G Dawes. In those days it was common for postdoctoral scientists to do a stint in the USA and after receiving his DPhil John was invited by A Welch to join the Department of Pharmacology at Yale as an Assistant Professor. These early years were formative ones for John and one may trace the roots of much of his subsequent work back to these early influences and to the friendships he forged at this time.

> "in 1971, John began what is generally regarded as his finest piece of work. Aspirin was a drug that had been around since the end of the 19th century, but for all its utility it had defied every attempt to unravel the underlying mechanism that linked together its distinctive therapeutic and side effects"

In 1955 John returned to the UK and embarked upon what might be regarded as the first of his three major creative periods. He joined W D M Paton's Department of Pharmacology at the Institute of Basic Medical Sciences which was (after some time at Queens Square) located at the Royal College of Surgeons of England in London. John rose quickly through the academic ranks, gaining a personal chair in 1966. G V R Born, a friend of John from his Oxford days, had succeeded Paton in 1961 and under the joint influence of

Born and Vane, the department at the Royal College provided an astonishingly productive intellectual environment which published much cutting-edge science, nurtured many careers and rose to great prominence.

It was during these years that John perfected his signature 'blood bathed organ cascade'; a combination, and a development along extraordinary lines, of J H Gaddum's parallel bioassay and superfusion techniques of 1953. Blood from animals, or sometimes humans, was passed continuously over a series of isolated tissues chosen for their exquisite sensitivity to, and ability to differentiate between, hormones or other substances under investigation. This technique enabled John to measure instantaneously and with great specificity, the levels of one or more blood hormones. The dynamic nature of this technique suited his temperament, for insights and ideas came quickly to him and he was impatient to test them.

When animal blood was used it could be sampled from many different sites in the body and recirculated into the venous return enabling John to pinpoint the organs responsible for the release and removal of hormones such as angiotensin and bradykinin. Working on this problem with S H Ferreira, Y S Bakhle and others he observed that the pulmonary circulation was a major site for the destruction of bradykinin as well as for the conversion of angiotensin I to angiotensin II. The group speculated that both phenomena were attributable to the same enzyme and deduced that the 'bradykinin potentiating factor' from *Bothrops jararaca* venom, which inhibited bradykinin proteolysis, might also block angiotensin I conversion and furthermore, that this strategy could prove a useful therapy for hypertension. John took the idea to Squibb where Welch, John's mentor from Yale, was by then Research Director. The outcome of this initiative was the development of the revolutionary ACE inhibitors.

A few years later, in 1971, John began what is generally regarded as his finest piece of work. Aspirin was a drug that had been around since the end of the 19th century, but for all its utility it had defied every attempt to unravel the underlying mechanism that linked together its distinctive therapeutic and side effects – a pharmacological profile that was also shared by many other 'non-steroidal anti-inflammatories'. John's interest in prostaglandins had been kindled some years earlier and over a weekend he conceived the notion that perhaps aspirin worked by inhibiting the generation of these multi-faceted mediators. He turned again to his bioi-assay system for the answer and within a few days he had convinced himself and his colleagues that this indeed was the missing mechanism of action. This concept, which he further expanded, mainly with Ferreira, S Moncada and R J Flower, profoundly influenced the field including (in the 1990s) the development of Cox-2 inhibitors.

1973 saw a change in John's circumstances. Born had taken a chair in Cambridge and John was offered the position of Group Research and Development Director of the (then) Wellcome Foundation, in Beckenham, Kent. In those days 'The Foundation' was a unique institution; a parmaceutical company whose profits were gifted to the charitable Wellcome Trust. Perhaps John was encouraged to accept this post by the thought that Sir Henry Dale, one of his intellectual heroes, was recruited by Henry Wellcome and was cruical to the early developent of the company.

The thirteen years that John spent at Wellcome presented him with a new and different set of challenges. He had no more time for lab work as such but continued to exert his influence on research in different ways. John had very definite views about drug discovery believing that if you recruited the most motivated scientists and allowed them to work on problems of their own choice in a well supported environment, then new ideas about disease mechanisms and ultimately new drugs would inevitably ensue. To implement this vision he took Ferreira, Moncada, Flower, GA Higgs and others with him to form a nucleus of his personal research group. In 1976, working mainly through Moncada, R Gryglewski and S Bunting, John's group discovered the potent vasodilator and antiaggregatory prostaglandin 'X'. The mystery substance was characterised in collaboration with Upjohn and renamed *prostacyclin* (PGI2). Analogues were later approved for the treatment of pulmonary hypertension and antithrombotic indications. Under John's management, Wellcome produced several other important drugs including Zovirax, Tracrium and Lamictal.

By now, John's contributions to his discipline were increasingly recognised. In 1974 he was made a Fellow of the Royal Society, in 1977 he won the Albert Lasker Basic Medical Research Award and in 1982 he shared with B Samuelsson and S Bergström, the Nobel Prize of Physiology or Medicine for his work on aspirin. In 1984 he was knighted in the New Years Honours list for services to pharmaceutical science. Over fifty other honorary degrees and fellowships followed over the yeaars.

In 1986, aged 59, John left the Wellcome Foundation but the idea that he might simply retire and enjoy the fruits of a life's work was simply not an option for him. An invitation from St Bartholomew's Hospital Medical School, brokered by another old friend D Willoughby, coupled with an offer of some start-up funding from Glaxo Group Research, gave John the opportunity to start up a new lab; he accepted this challenge with alacrity thereby initiating the third major phase of his career. As always when starting a fresh venture, John's technique was to surround himself with colleagues that he trusted and respected and to work together with them to build up a critical mass of talented researchers. Groups headed by E Änggård, N Benjamin, I MacIntyre, D Tomlinson, B Whittle and Willoughby, as well as old colleagues Born and Flower, joined with John to promote his vision of a free-standing Institute devoted to excellence in inflammation and cardiovascular research. From this confluence of research groups arose *The William Harvey Research Institute*. Major funding from Ono Pharmaceuticals in Japan enabled his institute rapidly to expand and it soon became a veritable pharmacological powerhouse with a staff of over 120 people.

John himself, whilst rarely doing lab work, continued to influence the direction of the science focusing again mainly upon hormones influencing the heart and blood vessels as well as on the pharmacology of the Cox-2 inhibitors, and even found time to start up (with Änggård) a new company, *Vanguard Medica Ltd*. (now *Vernalis*). He retired as full-time Director of the Institute in 1995 but still maintained

his office and continued to influence the course of research and to direct young people. Following the merger of the Institute with the medical school in 2000 John took over the role of Honorary Chairman of the charitable *William Harvey Research Foundation*.

In getting to know John, there inevitably came a point when one was introduced to his family. John had married Daphne during their Oxford days where their two daughters, Nikki and Miranda had also been born. Although by nature rather a shy man, John was immensely sociable and together with Daphne and his daughters frequently entertained their friends and colleagues at their home, in restaurants and at scientific meetings around the world. Such parties were legendary and always carried off with enormous panache. Close colleagues were adopted by the Vanes as a sort of extended family which burgeoned as they made many life-long friends. Whenever scientists get together they like to discuss data, experiments and ideas which often make dull listening for others. But if this bothered Daphne, with her background in the liberal arts, she never showed it and always treated John's colleagues with great grace and charm. John was devoted to his 'girls', as he called them, and they provided the strongly supportive base from which he was able to launch his requent and punishing schedules of work and travel.

Science, with its uncompromising regard for facts and evidence rather than beliefs, is one arena where people can truly work together unhindered by considerations of race, colour, creed or gender. Like most scientists John was a committed internationalist in this respect. His labs were full of researchers from around the world and UK scientists usually constituted a minority. Of particular significance was John's relationship with the Polish scientific community which began in the late '60s during the cold war era. John made many trips to Poland during those difficult times, often taking hard-to-obtain scientific equipment and reagents with him, and offering Polish scientists the opportunity to visit the West and to work in his laboratory. He made many close friends there and visited the country each year, invariably accompanied by Daphne, to attend scientific meeting. In 2003, John was accorded a rare honour in recognition of his contributions to the Anglo-Polish scientific collaboration when he was awarded the Polish Order of Merit at a ceremony in Warsaw.

Throughout his life John was a committed supporter of our society. At one time or another he served the BPS in just about every capacity. He was the first meetings secretary (in 1968) and became general secretary in due course (1971). He also served as foreign secretary (1979). He was awarded the society's Gaddum Memorial Lecture in 1968 and himself instituted the Wellcome Gold Medal award in 1979. Our new JR Vane medal is, of course, named in his honour.

As in many fields of medical research, John's own studies often depended upon laboratory animals. This drew unwelcome attention from the animal rights extremists who, being humanitarians, pursued a particuilarly vindictive campaign against him. Hate mail was sent; fire bombs thrown at his house and graffiti daubed on outbuildings. These terror tactics did not deter him from his work and he was always an eloquent advocate for the responsible use of animals in scientific research and a source of moral support to others who had suffered in a similar way.

John made a good recovery from a heart operation in 1992 but a further procedure in 2002 took its toll. An unlucky fall in May followed by another fracture shortly afterwards confined him to his bed. He died peacefully in the Princess Royal Hospital in Farnborough on Friday 19th November 2004 of pneumonia.

John Vane was heir to the physiological tradition of pharmacology. He watched the molecular biology revolution unfold from the sidelines and his confidence in bioassay as an engine for the generation of new ideas and discoveries remained undiminished throughout his life. His students, his research style, his extensive publications and his institute are a living testimony to his enormous influence as a pharmacologist and as a man.

R J Flower

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK

Az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetből

■ 2005. március 21-25-ig Brüsszelben került megrendezésre a 25th International Symposium on Intensive Care and Emergency Medicine. Intézetünket *dr. Bogár Lajos* egyetemi tanár, *Molnár Zsolt, Csontos Csaba, Tóth Ildikó,* valamint *Tóth Judit* képviselte. A bemutatott poszterek: *Tóth Ildikó, Leiner Tamás, Mikor András, Szakmány Tamás, Molnár Zsolt*: CVP does not reflect changes in preload when optimal PEEP is determined; *Tóth Judit, Szakmány Tamás, Molnár Zsolt*: Peripheral oedema may not reflect capillary leak in severe sepsis.

Az I. sz. Belgyógyászati Klinikáról

■ 2005. február 11-12-én a Semmelweis Egyetem és a Magyar Gasztroenterológiai Társaság V. Továbbképző Konferenciáján meghívott előadóként vett részt *dr. Figler Mária* a Probiotikumok a gyulladásos bélbetegségekben és *dr. Hunyady Béla* a Granulomatosus májbetegségek című előadással.

■ 2005. február 18-án Az acut pancreatitis címmel rendezett nagysikerű továbbképző konferenciát klinikánk Gasztroenterológiai Munkacsoportja, amelyen a résztvevők száma 100 fölötti volt.

■ *Dr. Pár Alajos* 2005. március 3-án felkért előadóként részt vett a MOTESZ interdiszciplináris fórumán Budapesten, és Az alkohol okozta májbetegségek címmel tartott referátumot.

A II. sz. Belklinika és Nephrológiai Centrumból

■ A 2005. április 1-2-án Pécsett megrendezett Gyermeknephrológiai Szekció ülésén intézetünkből *dr. Degrell Péter* A glomerulopathiák pathológiája címmel tartott felkért referátumot. A további elhangzott előadások: *dr. Györke Zs., dr. Degrell P., dr. Hartmann Á., dr. Bíró K., dr. Sulyok E.*: Anti-GBM rapid progresszív glomerulonephritis; *dr. Hartmann Á., dr. Degrell P., dr. Györke Zs., dr. Nyikuly K., dr. Sulyok E.*: Collagen III. glomerulopathia. A Húgyúti infekciók, egyéb klinikum témakörben *dr. Sándor Gy., dr. Degrell P., dr. Erhardt É.*: Ismétlődő hematúria címmel hangzott el előadás.

A Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézetből

■ *Dr. Molnár Péter* egyetemi docens előadást tartott az MTA Szerves és Biomolekuláris Kémiai Bizottsága és az MKE Szerves és Gyógyszerkémiai Szakosztálya közös előadóülésén a Bruckner-termi előadások sorozatban, 2005. március 18-án Budapesten, az ELTE-n.
Előadásának címe: A karotinoidok poliénláncának (E/Z)-izomériája; növénybiokémiai vizsgálatok; karotinoid-izomerek előfordulása, azonosítása.

Az Elektronmikroszkópos Laboratóriumból

■ A Magyar Idegtudományi Társaság Kongresszusán (Pécs, 2005. január 26-29.) a következő poszterekkel vettünk részt: *Ábrahám H., Czéh B., Fuchs E., Seress L.:* Identical hilar neurons express cocaine- and amphetamine-regulated transcript (CART) peptide in the human and monkey hippocampus; *Víg J., Ábrahám H., Tornóczky T., Siska É., Takács J., Hámori J.:* Comparison of the development of the unipolar brush cells in different mammalian species – with emphasis on the human.

A Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetből

■ *Dr. Gregus Zoltán* egyetemi tanár és *dr. Németi Balázs* tanársegéd részt vettek az Annual Meeting of the Society of Toxicology megnevezésű konferencián (New Orleans, 2005. március 6-10.), ahol a következő posztereket mutatták be: *Németi B. and Gregus Z.*: Reduction of arsenate by human erythrocyte (RBC) lysate and rat liver cytosol (CS) is linked to glycolysis; *Gregus Z. and Németi B.*: Glyceraldehyde 3-phosphate dehydrogenase (DAPDH) as an arsenate reductase in human red blood cells (HRBC) and rat liver cytosol (RLC).

A Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyak Sebészeti Klinikáról

■ *Dr. Gerlinger Imre* docens és *dr. Szanyi István* tanársegéd részt vett a Milánóban 2005. március 2-6-ig megrendezett „3rd International Milano Masterclass" című rendezvényen, ahol a világ minden részéről összesereglett szaktekintélyek vitatták meg a melléküregsebészet és az orrplasztika aktuális kérdéseit.

A Magatartástudományi Intézetből

■ Az Országos Egészségfejlesztési Intézet gondozásában jelent meg *dr. Füzesi Zsuzsanna, dr. Tistyán László:* Egészségfejlesztés a közösségi színtereken című kötete, mely a Nemzeti Népegészségügyi Program elméleti és módszertani megalapozását szolgálja egy speciális területen.
■ A Kognitív Neuropszichológiai Szeminárium sorozat (Neurokog) előadása 2005. április 5-én került megrendezésre, a Magatartástudományi Intézet könyvtárában. Előadó: *dr. Czurkó András* (PTE ÁOK Magatartástudományi Intézet), előadásának címe: Hippocampális place sejtek és interneuronok – Térbeli navigáció és memóriaképződés.
■ *Dr. Füzesi Zsuzsanna* 2005. április 11-én Luxembourgban második alkalommal vett részt a DG SANCO Lifestyle Working Party ülésén nemzeti szakértőként Magyarország képviseletében.

A Radiológiai Klinikáról

■ A 2005. március 4-8-ig Bécsben megrendezett ECR-en (European Congress of Radiology) klinikánkat *dr. Battyáni István, dr. Horváth László, dr. Weninger Csaba* és *dr. Szabó Attila* képviselte. Chemoembolisatio címmel *dr. Battyáni István,* klinikánk igazgatója workshopot is tartott.
■ Project HOPE A változtatás vezetése, az egészségügyi vezető bővítő szerepe címmel Budapesten március 21-24-ig szervezett továbbképzésen klinikánkról *dr. Weninger Csaba, Sziklainé Ribarics Ildikó, Bárányné Nagy Gyöngyi* és *Hábernkorn Anita* vett részt.
■ A SE Radiológiai Klinika által Budapesten március 21. és 25. között tartott „Csont-ízületi radiológiai diagnosztika" tanfolyamon klinikánkról *dr. Magda Ingrid, dr. Zólyomi Annamária, dr. Fehér Mariann, dr. Kósa Mária, dr. Poleczky László, dr. Bodrogi Gabriella, dr. Herberth Zsuzsanna, dr. Tóth Mónika* és *dr. Tamás Krisztina* vett részt.
■ Március 30-án *dr. Szalai Gábor* orvos-beteg találkozón vett részt egy kertvárosi rendelőben.

A Sebészeti Tanszékről

■ *Rozsos István* részt vett a Karolinska Egyetem szervezte Diabetes és az Érsebészet továbbképző konferencián 2005 februárjában, Stockholmban.
■ *Mátrai Gábor* részt vett a 2005. március 10-12-ig Siófokon megtartott Coloproctologiai Kongresszuson, melyen előadást is tartott A kismedencei autonom beidegzés zavara a rectum resectio és exstirpatio után címmel.
■ *Kasza Gábor* részt vett a European Vascular Course – Unexpected challanges in vascular surgery – rendezvényen, melyet 2005. március 3. és 6. között rendeztek Marseille-ben.
■ A Balatonkenesén 2005. április 1-jén megrendezett IV. Mikrokeringés kongresszuson társszerzőként vett részt *Arató Endre.*
■ *Kollár Lajos* professzor részt vett a Londonban 2005. április 9-12 ig megrendezett Charing Cross Symposiumon.

A Szemészeti Klinikáról

■ *Dr. Kovács Bálint* egyetemi tanár és *dr. Ajtony Csilla* egyetemi tanársegéd 2005. március 28–április 2-ig Fokvárosban, Dél-Afrikában részt vett az International Glaucoma Symposiumon. *Dr. Ajtony Csilla* „A száraz szem hatása az automata látótér elemzésekben" poszterével a legjobb poszter-díj 2. helyezését érte el.
■ 2005. március 31–április 2-ig került megrendezésre Keszthelyen a Magyar Műlencse Implantációs és Refraktív Sebészeti Társaság Kongresszusa. Klinikánkról az alábbi előadások hangzottak el: *Dr. Biró Zsolt* egyetemi docens: A szürkehályogműtét helyzete Európában: az „ECOS" (European Cataract Outcome Study) 2004. évi eredményei; *dr. Szijártó Zsuzsanna* egyetemi adjunktus: Pars Plana Vitrectomián átesett szemeken végzett phacoemulsificatiós műtétek eredményei; *dr. Gaál Valéria* egyetemi tanársegéd: Excimer lézerkezelés után kialakuló ideghártyasza-

kadások; *dr. Schvöller Mónika* klinikai gyakornok: Phacoemulsificatio utáni ideghártyaleválások és vitrectomiás ellátásuk; *dr. Balla Zsolt* klinikai gyakornok: A fovea és a perifoveális terület vastagságának változása hátsó capsulorhexissel végzett cataracta műtétet követően OCT technikával meghatározva.

■ 2005. április 7-én a Szemészeti Klinikán immár hetedik éve megtartottuk a nemzetközi szemészeti szakvizsga írásbeli részét. Összesen 9 résztvevő közül 8 a pécsi rezidensek közül került ki.

A Traumatológiai Központ Balesetsebészeti és Kézsebészeti Klinikáról

■ 2005. március 11-én és 18-án *dr. Ezer Ferenc, dr. Koós Zoltán* és *dr. Bukovecz Tibor* Budapesten váll-arthroscopos továbbképzésen vett részt. Külföldi előadók, instruktorok vezetésével előadások meghallgatását követően kadáver gyakorlatokat végeztek. Az elméleti előadásokat az Ady Endre Művelődési Házban tartották, a gyakorlatok a Budapesti Önkormányzat Károlyi Sándor Kórház Patológiáján történtek.

■ 2005. március 21-22-23-án a PTE ÁOK Sebészeti Oktató és Kutató Intézetével közösen akkreditált Alapszintű mikrosebészeti kurzust rendeztünk, melynek során a hallgatók elméleti előadások mellett műtői gyakorlatokon alapvető mikrosebészeti technikákat (varratok, operációs mikroszkóp kezelése) sajátítottak el, kisállatokon ér-, idegvarratokat és vesetranszplantációt végeztek. A továbbképző tanfolyam tesztvizsgával zárult.

PÁLYÁZATOK

Természettudományos kutatási pályázat 2005

A TEVA Gyógyszergyár Részvénytársaság Kutatási Igazgatósága (2004. november 30-ig: BIOGAL Gyógyszergyár Részvénytársaság Kutatási Igazgatósága) ez évben is meghirdeti Természettudományos Kutatási Pályázatát.

A pályázat témakörei

- A neuroprotekció gyógyszeres lehetőségei a degeneratív idegrendszeri betegségekben (új, originális hatóanyagok, új hatásmechanizmusú szerek komplex farmakoterápiás lehetőségei);
- Autoimmun megbetegedések gyógyszeres kezelésének lehetőségei eredményes alapkutatások alapján (javasolt originális gyógyszerjelöltekkel);
- A daganatos betegségek gyógyszeres kezelése (pályadíj csak a már eredményesen befejezett alapkutatási eredményekért ítélhető oda).

A felsorolt témakörök vonatkozásában elsősorban orvosbiológiai, klinikai kutatási eredmények képezhetik a pályázat tárgyát.

A díj odaítélésének feltételei

- Egy kutatóhelyen csupán egy díj adományozható, amely legfeljebb két kutató között osztható meg. Az universitas szervezetben működő kutatóhelyek esetében a kiadható díjak számát a pályázatok színvonalának ismeretében dönti el a bíráló bizottság.
- A díj összege: **4000 USD** nyertes pályázatonként.
- A pályázatok elbírálását a TEVA Gyógyszertár Rt. ezzel megbízott képviselői végzik, szükség esetén külső szakértők bevonásával. Az elbírálás eredményéről minden pályázó írásos értesítést kap a benyújtás határidejét követően 60 napon belül.
- A szakértői elbírálás során azon pályázatok részesülnek előnyben, amelyek szabadalmaztatható, eredeti kreatív javaslatokat tartalmaznak az említett témakörökhöz tartozó kórképek originális gyógyszerterápiájának bővítésére vonatkozóan. Továbbá témájuk viszonylag rövid időn belül konvertálható az alkalmazott ipari kutatás-fejlesztés területére.
- A pályázatnak a következőket kell tartalmaznia, **két példányban, angol nyelven**

1. A választott kutatási téma elméleti hátterének rövid összefoglalása, majd pedig a saját eredmények részletezése, amelyek egy később kialakítható projekt lényegi elemeit is tartalmazzák.
2. A pályázó releváns publikációinak listája és szakmai önéletrajza.
3. Ajánlólevelek a pályázati téma területén illetékes vezető szakemberektől.

- A benyújtott pályázatok elbírálása után a díjazott pályaművek esetében **a TEVA Pharmaceutical Industries Ltd. 6 hónapos opciós joggal rendelkezik a potenciális projektek további hasznosíthatóságára vonatkozóan.**

A pályázat benyújtásának határideje: 2005. szeptember 15.

Beküldési cím: TEVA Gyógyszergyár Részvénytársaság Kutatási Igazgatósága, 4042 Debrecen, Pallagi út 13.

A pályázati díjak átadásának időpontja az adott kutatóhely és az adományozó közös megegyezése alapján kerül meghatározásra.

A **Richter Gedeon** Vegyészeti Gyár Rt. szakmai pályázatot hirdet orvosok számára nőgyógyászati és urológiai rendezvényeken való részvételre.

A pályázat benyújtásának módja: postai úton, zárt borítékban „Pályázat" megjelöléssel az alábbi címre: Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt., Nőgyógyászati Marketing Osztály, 1475 Budapest 10. Pf. 27.

A támogatott rendezvényekről folyamatosan tájékoztatás kapható a honlapon: *www.richter.hu* címen.

Támogatott urológus rendezvények:

V. Huth Tivadar Urológus Napok

Időpont: 2005. június 23-25.; Helyszín: Pécs, PTE ÁOK Központi Épülete

Jelentkezési határidő: **2005. április 30.**

Nanotechnológia-eljárások és eszközök Kutatás-fejlesztési EU 6. Keretprogram

Az Európai Kutatási Térség integrációja és megerősítése a „Nanotechnológia – eljárások és eszközök" területén.

Hírforrás: Európai Unió hivatalos közlönye, C 304/18, 19, 22, (08. 12. 2004)

Pályázati azonosító: FP6-2004-NMP-TI-4

Benyújtási határidő: 2005. szeptember 15., 17.00 óra (brüsszeli helyi idő szerint).

A pályázat benyújtási címe:

European Commission, Directorate General RTD, Directorate G, Office: CDMA 6-121, B-1049 Brussels, Belgium, Tel. (32-2) 299.83.15, Fax (32-2) 296.70.23, vagy rtd-nmp@cec.eu.int.

Információ: Európai Bizottság, FP6 információs pult, Kutatási (RTD) Főigazgatóság, B-1049 Brüsszel, Belgium, Honlap: *www.cordis.lu/fp6.*

Arion – külföldi tanulmányutak oktatási szakértők számára

Az akció fő célja, hogy elősegítse az európai szintű információ- és tapasztalatcserét az oktatás területén; terjessze a résztvevők által megszerzett ismereteket, nemzetközi tapasztalatokat; összekapcsolja az Arionta Socrates program más akcióival.

Támogatott tevékenységek: A 2005/2006-os Arion kurzuskatalógusban szereplő egyhetes tanulmányutakon való egyéni részvétel oktatási szakértők számára.

Azok a pályázók, akik már részesültek Arion ösztöndíjban, a kurzus befejezésétől számított 36 hónapon belül nem támogathatók újra az akció keretében.

A támogatást nyert tanulmányutak megvalósítására 2005. szeptember 1. után kerülhet sor.

Támogatás mértéke:

A támogatást, melyet ösztöndíjként euróban utalunk át, olyan utazási és megélhetési költségekre lehet kérni, melyek a tanulmányúttal közvetlen összefüggésben merülnek fel. A támogatás pontos mértéke függ a fogadó országtól, a résztvevők tényleges utazási költségeitől; általában 1000-1600 euró között mozog. Pályázni csak az Európai Unió valamely hivatalos nyelvén lehet. A pályázatokat 3 példányban, az akció nevét (Socrates / Arion) a borítékon feltüntetve, ajánlott küldeményként kérjük eljuttatni. Csak postán beküldött pályázatokat fogadunk el.

A kurzusokat tartalmazó katalógus és a pályázati űrlap a Tempus Közalapítványon kívül az Oktatási Minisztérium Ügyfélszolgálati Irodájában (Budapest, Szalay u. 10-14, telefon: (06-1) 331-3765), és a megyei pedagógiai intézeteknél is hozzáférhető.

Az itt szereplő pályázati felhívások csak kivonatok, kérjük, hogy minden esetben olvassa el a 2005-ös Pályázati Felhívás és a 2005-ös Pályázati Útmutató megfelelő részeit, és pontosan tartsa be a pályázati űrlapok kitöltési útmutatójában szereplő elvárásokat!

További információ: Tempus Közalapítvány/ Socrates Nemzeti Iroda, 1134 Budapest Váci út 37., Tel: 237-1300, Fax: 239-1329, Infővonal: 237-1320, e-mail: info@tpf.hu, internet: *www.tka.hu.*

Beadási határidő: 2005. május 2. (a postai feladás dátuma)

Az egészségügyi képesítéssel rendelkező szakdolgozók továbbképzésének támogatása

Az Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézet (a továbbiakban ETI) az egészségügyi szakdolgozók továbbképzésének szabályairól szóló 28/1998. (VI. 17.) NM rendelet 7. § (1) bekezdésének felhatalmazása alapján továbbképzések támogatására 2005. év III. és IV negyedévére pályázatot ír ki.

A pályázat benyújtásának határideje, módja, helye, egyéb követelmény

A pályázat benyújtásának határideje: a pályázat Egészségügyi Közlönyben (az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium hivatalos lapja) való megjelenést követően az alábbiakban megjelölt időpontoknak megfelelően

- **2005. harmadik negyedév:** (2005. VII-IX. hó) **2005. május 25.**
- **2005. negyedik negyedév:** (2005. X-XII. hó) **2005. augusztus 25.**

A pályázatot kizárólag postai úton lehet benyújtani.

A pályázatot 3 példányban az Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézet címére kell benyújtani: 1085 Budapest, Horánszky u. 15. A borítékon kérjük feltüntetni a pályázat címét.

A pályázat benyújtásához szükséges pályázati adatlap az Internetről letölthető (www.eti.hu), illetve beszerezhető postai úton utánvéttel, valamint megvásárolható az ETI jegyzetboltjában.

Cím:1085 Budapest, Horánszky u. 15.

A pályázattal kapcsolatban felvilágosítást ad: Bodnár Sándorné pályázati referens,
Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézet, telefon: 06-1/429-4091.